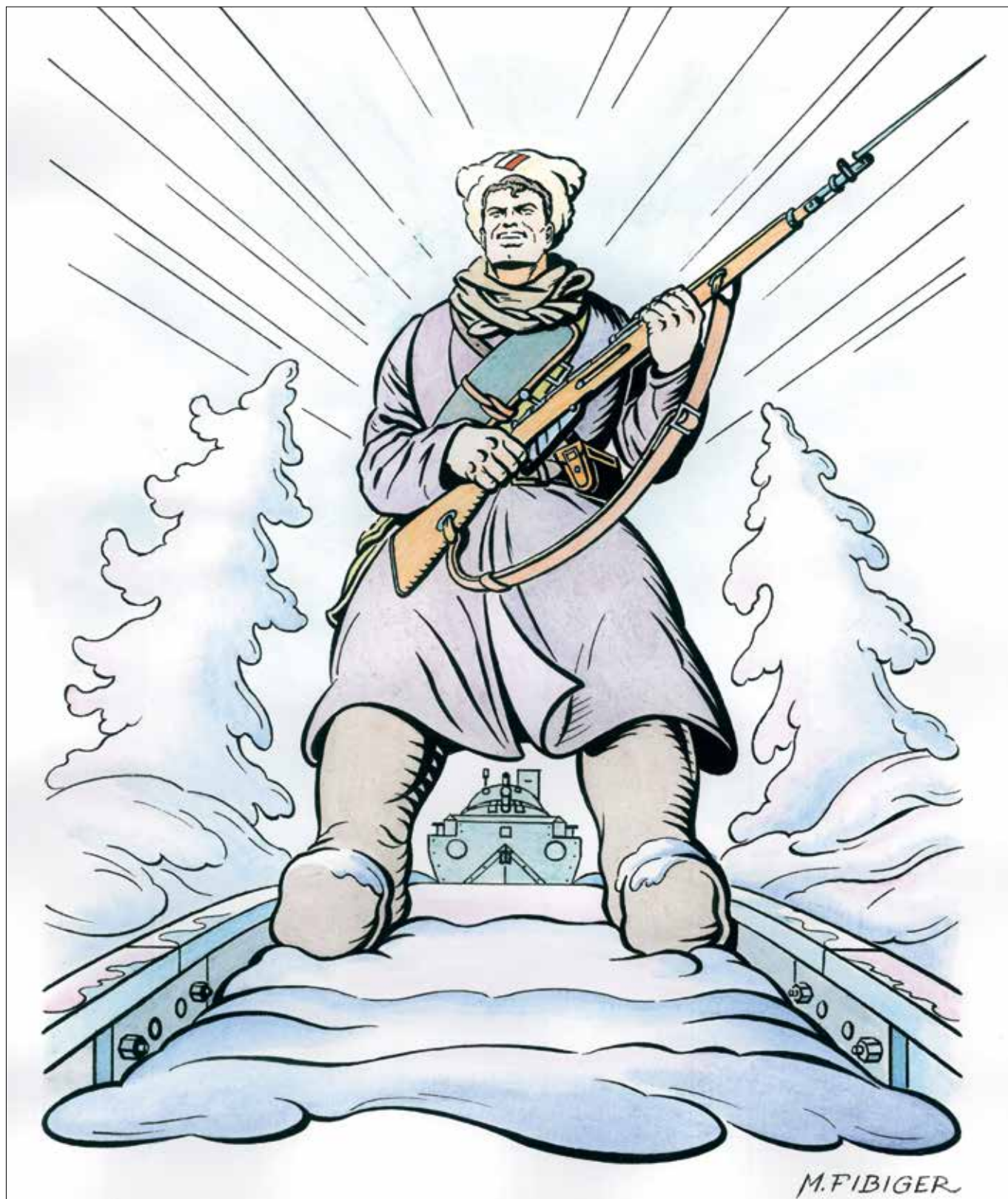

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉ OBCE LEGIONÁŘSKÉ

LEGIONÁŘSKÝ *směr*

4/2015

Milé sestry a milí bratři,

uzavírá se další rok, který byl pro Československou obec legionářskou velmi důležitý a stejně tak i velmi úspěšný. Obec legionářská dokázala mnohé, a to jak vůči české veřejnosti, tak dovnitř organizace.

Můj dík patří v první řadě válečným veteránům druhé světové války, kteří se navzdory svému vysokému věku účastnili celé řady událostí. Díky nim všechna tato setkání, ať již pietní, slavnostní či společenská, získala náležitou vážnost.

Rád bych poděkoval i pracovníkům Ústředí ČsOL, kteří zajišťovali realizaci plánovaných akcí, často značného rozsahu, stejně jako přípravu jednání orgánů ČsOL. Organizačně zvláště náročné byly práce na zajištění řádného Republikového sněmu ČsOL, který zvolil nové vedení a vytýčil další směřování organizace.

Činnost jednot byla opět pevným pilířem ČsOL a sestry a bratři v jejich rámci vyvíjeli různorodé aktivity. Především ty, které byly určeny pro veřejnost, přispívaly k dobrému obrazu Obce legionářské navenek.

V Lánech jsem v neděli 13. prosince poděkoval i všem těm, kteří se významně podíleli na projektu Legiovlak. Projekt plní své poslání nadmíru úspěšně. Za jediný rok jej shlédlo sto tisíc lidí. To nám dopomáhá i k tomu, že je naše organizace známější a její společenské poslání čitelnější.

Nezbývá, než popřát Československé obci legionářské, aby v novém roce 2016 byla stejně úspěšná a svou činnost rozvíjela. Doufám rovněž, že do našich řad přibudou i další sestry a bratři, kteří budou chtít pracovat na naplňování programu Obce legionářské.

Vám všem, sestry a bratři, přeji v novém roce především pevné zdraví a hodně síly k překonání všech překážek. Ať vás a vaše blízké doprovází po celý rok štěstí a úspěchy v pracovním a soukromém životě.

**plk. v. z. MUDr. Pavel Budinský, Ph.D.
předseda Čs. obce legionářské**

Časopis navazuje na stejnojmenný titul vydávaný Čs. obcí legionářskou ve 20. letech minulého století jako týdeník, posléze měsíčník. Jeho hlavním posláním je v době blížícího se 100. výročí vzniku Československa propagovat legionářské myšlenky, odkaz zakladatelů samostatného československého státu a zejména pak ideje boje za svébytnost, svobodu a demokracii v době vzniku samostatného státu, za druhé světové války i v novodobé historii. Časopis je určen pro členy Čs. obce legionářské, válečné veterány, sympatizanty a také širokou veřejnost, kterou zajímá tato problematika.

Vydavatel:
Československá obec legionářská
Sokolská 33, 120 00 Praha 2
www.csol.cz
Tel: +420 224 266 235
Fax: +420 224 266 274
E-mail: sekretariat@csol.cz

Šéfredaktor:
Jiří Filip
Tel.: +420 734 315 634

Editor:
Marcela Volfová
E-mail: volfova@csol.cz

Redakční rada:
Pavel Budinský
Jindřich Sitta
Jiří Charfreitag
Milan Mojžíš
Ladislav Henek

Grafická úprava:
Andrea Bělohávková

Tisk a distribuce:
Vydavatelství MAC, spol. s r.o.
Na Spojce 968/7
101 00 Praha 10 - Vršovice

Adresa redakce:
Československá obec legionářská
Sokolská 33, 120 00 Praha 2

Uzávěrka čísla: 13. prosince 2015
Evidenční číslo: MK ČR E 20912

Elektronickou podobu Legionářského směru naleznete na:
www.csol.cz v rubrice Projekty

Československá obec legionářská zvolila nové vedení

str. 2

Slavnostní koncert ČsOL v Rudolfinu

str. 6

Nová památná místa čs. legionářů v Rusku

str. 12

Josefov si připomněl 100. výročí bojů v Haliči a u Arrasu

str. 28

Legionáři mají pomník už i v Tokiu

str. 3"8

Československá obec legionářská zvolila nové vedení

Republikový sněm Československé obce legionářské rozhodl o činnosti organizace v posledních čtyřech letech, zvolil nové vedení a vytýčil nové cíle pro léta 2015–2019. Mimo jiné ocenil válečné veterány, významné spolupracovníky i zasloužilé členy.

Československá obec legionářská je nejstarší veteránskou organizací v České republice. Založili ji legionáři, otcové našeho moderního státu, po svém návratu z bojišť v roce 1921. Přesto, že v období nacistické okupace a za komunismu byla ČsOL

rozpuštěna, dále působila v zahraničí a tak ji legionáři a účastníci druhého odboje mohli v roce 1991 obnovit a pokračovat v prvorepublikové tradici. Dnes sdružuje veterány druhé světové války, válečné veterány soudobých konfliktů, rodinné příslušníky

legionářů, odbojářů a vojáků a další sympatizanty, kteří se chtějí podílet na udržování a rozvoji legionářských tradic. „Se zadostiučiněním sleduji, jak velký kus cesty v posledních letech urazila naše Obec legionářská. Je tomu již osm let, co druhováleční veteráni přenechali výkonné vedení Československé obce legionářské mladým. Z tohoto místa bych rád řekl, že to bylo dobré rozhodnutí a Obci legionářské to pomohlo k jejímu současnému rozvoji,“ uvedl brigádní generál Emil Boček, který promluvil za válečné veterány druhé světové války a pochvaloval si zejména péči, která

se veteránům dostává ze strany Obce legionářské a Ministerstva obrany ČR.

Právě péči o válečné veterány, jejich začleňování do společnosti a účast na významných slavnostních a pietních setkáních, společenských a kulturních událostech, kde veteráni mluví k veřejnosti, chválili i další řečníci. „Naším druhým důležitým úkolem je připomínání, udržování a bránění odkazu těch, kteří před sto lety samostatný stát vybojovali. Ani zde se za svou činnost rozhodně nemusíme stydět,“ řekl Pavel Budinský, předseda ČsOL a dodal: „Projekt Legie 100 běží v plné síle. Památka našich dědů a pradědů, československých legionářů, se navrací zpět do povědomí občanů České republiky. Legiovlak, který projíždí Českou republiku, již shlédl přes 70 tisíc návštěvníků. Dokázali jsme nejen tyto náročné projekty uskutečnit, ale i vzbudit zájem veřejnosti o osudy hrdinů a skutečně odčinovat krivdy, které v našich myslích napáchaly totality.“

Sněm za přítomnosti předních osobností politického života v čele s předsedou Senátu Parlamentu České republiky Milanem Štěchem a života vojenského v čele s Náčelníkem Generálního štábu AČR genpor. Josefa Bečváře vyznamenal Pamětními medailemi ČsOL

válečné veterány br. gen. Emila Bočka a br. plk. Kuchynku, ale také lidí, kteří pracují na projektech ČsOL nebo s ní významně spolupracují a přispívají k upevňování legionářských tradic. Za práci na akcích pro děti jako je soutěž Battlegield či Oheň(bez)naděje byl oceněn br. František Bobek, za svou činnost na Mladoboleslavsku převzal legionářské vyznamenání předseda tamní jednoty Tomáš Pilvousek a pplk. Viliam Beke byl oceněn rovněž oceněn především za práci s mládeží, neboť jednota v Moravské Třebové má více než 200 mladých členů, převážně z řad studentů tamní vojenské střední školy. „Udělení pamětních medailí je malým poděkováním za práci nejen jim samotným, ale i kolektivům, které vedou,“ prohlásil Budinský.

Jednou z nejdůležitějších částí sněmu byla volba nového vedení. Pozici předsedy obhájil br. Pavel Budinský, který má tak znovu plnou důvěru, aby obec vedl další čtyřleté období. Na postu 1. místopředsedy zůstává br. Jindřich Sitta, dalšími místopředsedy budou druhováleční veteráni br. Emil Boček, br. Tichomír Mirkovič a br. Václav Kuchynka. Sněm zvolil další orgány ČsOL, složení Předsednictva Republikového výboru ČsOL si můžete prohlédnout v příložené tabulce.

**Text br. Miloš Borovička,
foto ses. Zuzana Palová**

Předseda ČsOL		
1.	Předseda	MUDr. Pavel Budinský, Ph.D., MBA

Místopředseda ČsOL		
1.	Místopředseda	MUDr. Jindřich Sitta
2.	Místopředseda	Emil Boček
3.	Místopředseda	Tichomír Mirkovič
4.	Místopředseda	Václav Kuchynka

Předsednictvo RV ČsOL		
1.	Komise pro navrhování vyznamenání, morálních ocenění a udělování odměn	Ing. Jiří Vlasák
2.	Komise pro činnost, strategické plánování organizace a programový rozvoj ČsOL	Ing. Tomáš Pilvousek
3.	Komise ekonomicko-finanční	Ing. Milan Mojžíš
4.	Komise sociálně zdravotní	Alena Ditrichová
5.	Komise tisková a publikační	Tomáš Jambor
6.	Komise historicko-dokumentační	Zdeněk Hruška
7.	Komise organizační, plánování a zabezpečení akcí	Mgr. Pavel Skácel
8.	Komise pro práci s mládeží	Ing. František Bobek
9.	Komise pro dohledání majetku	Ing. Ladislav Paleček
10.	Komise pro zahraniční spolupráci	Mgr. Eva Armeanová
11.	Komise pro legislativu	Ing. Antonín Šticha
12.	Komise pro symboliku	Josef Švarc

Unikátní výstava o odbojové organizaci Obrana národa

V závěru řádného Republikového sněmu Československé obce legionářské dne 10. listopadu 2015 byla rovněž představena první část naší nové putovní výstavy „Obrana národa 1939–1945“. Výstava, kterou zpracoval a při zahájení představil Martin Říha, vznikla za podpory Ministerstva obrany ČR a jejím cílem je představit široké veřejnosti ilegální vojenskou odbojovou organizaci Obrana národa, která byla v letech 1939–1945 jednou z nejvýznamnějších složek domácího odboje.

První výstava s touto tematikou přibližuje pozapomenuté kořeny, činnost, cíle i vzor organizace proti snaze německé okupační správy o její likvidaci. Současně ale nabízí návštěvníkům množství jmen i osudů dosud téměř neznámých hrdinů, kteří přes okupaci vlasti zůstali věrni vojenské přísaze svobodné republice. Věnuje se také dosud opomíjeným kapitolám, vztahujícím se k organizaci, jako jsou např. financování a materiální zabezpečení, zpravodajská a sabotážní činnost, příprava ozbrojeného povstání. Ty přibližuje množství fotografií i dokumentů,

kteří z velké většiny nebyly dosud široké veřejnosti představeny. Jejich značnou část poskytli rodinní příslušníci, soukromí sběratelé, státní a jiné organizace.

V současné době je v Národním památníku na Vítkově možné shlédnout první část. Celkový počet, přesahující čtyřicet výstavních panelů, zde budete moci spatřit od prosince do konce února 2016. Těšíme se na vaši návštěvu.

**text br. Miloš Borovička,
foto ses. Zuzana Palová
a br. Stanislav Pítr**

Výzva členům ČsOL

Na řádném Republikovém sněmu ČsOL byli v rámci předsednictva Republikového výboru ČsOL zvoleni i nový předsedové a předsedkyně jednotlivých komisí ČsOL. Současný stav je uveden v následujícím výčtu:

br. Ing. Milan Mojžíš – Komise ekonomicko-finanční

ses. Alena Ditrichová – Komise sociálně zdravotní

br. Ing. František Bobek – Komise pro práci s mládeží

br. Ing. Ladislav Paleček – Komise pro dohledání majetku

br. Mgr. Pavel Skácel – Komise organizační, plánování a zabezpečení akcí

br. Josef Švarc – Komise pro symboliku

br. Ing. Tomáš Pilvousek – Komise pro činnost, strategické plánování organizace a programový rozvoj

ses. Mgr. Eva Armeanová – Komise pro zahraniční spolupráci

br. Zdeněk Hruška – Komise historicko-dokumentační

br. Ing. Antonín Šticha – Komise pro legislativu

br. Tomáš Jambor – Komise tisková a publikační

br. Ing. Jiří Vlasák – Komise pro navrhování vyznamenání, morálních ocenění a udělování odměn

Vedení ČsOL žádá členky a členy, aby se v případě zájmu hlásili jednotlivým předsedům komisí, chtějí-li napomoci při plnění a rozvoji činnosti komisí.

Slavnostní koncert ČsOL v Rudolfinu

Úterní večer 27. října se v pražském Rudolfinu nesl ve slavnostním duchu za přítomnosti nejvyšších představitelů České republiky a válečných veteránů druhé světové války. Pod vedením Československé obce legionářské byl v Dvořákově síni uspořádán v předvečer 97. výročí vzniku samostatného československého státu koncert, jímž se uzavřely letošní oslavy 70. výročí vítězství v druhé světové válce.

Slavnostní uvítání pana prezidenta Miloše Zemana

Vrcholný kulturní zážitek se konal za přítomnosti prezidenta republiky a vrchního velitele Ozbrojených sil ČR Miloše Zemana. Na úvod slavnostního večera promluvil k zaplněnému koncertnímu sálu předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka a se zdravicemi vystoupili náčelník Generálního štábu AČR genpor. Josef Bečvář a náčelník Generálního štábu Ozbrojených sil SR genpor. Milan Maxim. Na koncertu byli přítomni rovněž předseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček, 1. místopředseda Senátu PČR Přemysl Sobotka, ministr obrany Martin Stropnický či předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský. Po úvodních zdravicích následovala první část

koncertu, jenž byl zahájen předehrou opery Don Giovanni W. A. Mozarta v podání Orchestru Národního divadla pod vedením dirigenta Roberta Jindry. Následovaly slavné arie, které zapěli sólisté Simona Houda Šaturová a Jiří Brückler. V rámci koncertu vystoupil rovněž Kühnův dětský sbor pod vedením Prof. Jiřího Chvály.

O přestávce se vzácní hosté přesunuli do prezidentského salonku, aby byli přítomni vyznamenávání válečných veteránů. Náčelník GŠ AČR genpor. Josef Bečvář vyznamenal Čestným odznakem AČR za zásluhy III. stupně za bojovou činnost a významný podíl při obraně svobody a demokracie za druhé světové války plk. v. v. Pavla Vranského,

npor. v. v. Boženu Ivanovou, npor. v. v. Vladimíra Wintera a svob. v. v. Viktora Wellemina. Náčelník GŠ OS SR genpor. Milan Maxim následně předal Pamětní medaili náčelníka GŠ OS SR I. stupně za aktivní bojovou činnost za druhé světové války a účast v bojích při osvobození Československa genpor. Jaroslavu Klemešovi, brig. gen. Emilu Bočkovi a brig. gen. Miloslavu Masopustovi. Genpor. Alexandru Beerovi, který ze zdravotních důvodů nemohl být přítomen, bude vyznamenání předáno později osobně. Po gratulacích následoval slavnostní přípitek prezidenta republiky, po kterém se přítomní přesunuli zpět do Dvořákovy síně na druhou část koncertu.

Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pan Jan Hamáček

Předseda vlády ČR pan Bohuslav Sobotka

Předseda Ústavního soudu pan Pavel Rychetský

Ministr obrany ČR pan Martin Stropnický

1. místopředseda Senátu PČR pan Přemysl Sobotka

Náčelník Generálního štábu Ozbrojených sil SR pan gen. Milan Maxim

Generální partner koncertu – Advokátní kancelář Jansta & Kostka – pan Miroslav Jansta

Ještě před tím, než zazněly první tóny předehry Lindy z Chamounix od Gaetana Donizettiho, byl tisícíhlavý sál Rudolfinu svědkem ocenění třech přítomných od Československé obce legionářské. Ředitel Památníku Lidice Milouš Červencl obdržel Pamětní medaili III. stupně ČsOL za udržování a prosazování legionářských tradic a za rozvoj památníku Lidice a Ležáky. Předseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček obdržel Pamětní medaili II. stupně ČsOL za podporu projektu Legie 100 a Legiovlaku a za péči o válečné veterány. Třetím vyznamenaným byl prezident republiky Miloš Zeman, který z rukou předsedy ČsOL Pavla Budinského a brig. gen. Emila Bočka obdržel Pamětní medaili I. stupně ČsOL za celoživotní práci ve prospěch válečných veteránů a za prosazování českých národních a legionářských tradic. Prezident republiky Miloš Zeman poté krátce promluvil k přítomným válečným veteránům, kterým vyjádřil úctu a obdiv za jejich boj za svobodu a demokracii za druhé světové války.

Před poslední skladbou druhé části nadešel čas pro děkování umělcům. Podium se zaplnilo květinovými koši a dirigent a hlavní interpreti byli obdarováni kyticemi. Zvláště dojemným byl díky válečným veteránům, kteří v samém

závěru koncertu dostali po rudé růži. Za pořádající Československou obec legionářskou nakonec promluvil 1. místopředseda ČsOL Jindřich Sitta, který poděkoval, že pozvání přijali vysocí ústavní představitelé a váleční veteráni a popřál Československé obci legionářské, aby se i nadále rozvíjela a se ctí plnila své společenské poslání.

Slavnostní koncert pořádaný u příležitosti ukončení 70. výročí konce druhé světové války a 97. výročí vzniku samostatného československého státu byl vynikajícím kulturním zážitkem a skvělým místem pro setkání válečných veteránů. Generálním partnerem koncertu byla advokátní kancelář Jansta, Kostka & spol., hlavním partnerem Ravak a partnery Toi Toi, Parkhotel Průhonice a Vino Červenka s. r. o.

text br. Jiří Filip,
foto ses. Marcela Volfová

CESTA LEGIONÁŘE vede na hrad Křivoklát

Když 28. října roku 1918 vznikl samostatný československý stát, jeho armáda se nacházela stovky a tisíce kilometrů od domova. Příslušníky této armády, která se zrodila dříve než československý stát, byli legionáři – čeští a slovenští dobrovolníci, kteří se svobodně rozhodli přijmout dočasnou roli „zrádců“, aby vlastnímu národu vybojovali svobodu. Stáli po boku vojáků dohodových mocností na všech bojištích po všechny roky trvání první světové války. Nenosili vlastní uniformy, přesto byli snadno k rozpoznání svou bojovností a odhodláním. V řadách francouzské, ruské, srbské, italské, americké i britské armády se tisíce Čechů a Slováků podílely na konečné porážce Centrálních mocností. Pro československou zahraniční akci měli legionáři zásadní podíl na uznání nároků na vlastní stát.

Cesta legionářů do svobodné vlasti nebyla procházkou a stála mnoho obětí. Neskončila ani s koncem války v roce 1918. Legionáři navrátili se z Francie a Itálie museli bránit vlastní hranice mladé republiky. Totéž si přáli i legionáři v Rusku, byli však zataženi do ruské občanské války. Jejich cesta se tím protáhla o tisíce kilometrů a stovky dní. Koncem cesty byl až příjezd posledních legionářů déle než dva roky po skončení války. Během své pouti legionáři objeli celý svět, vykonali ohromující činy a položili základ idejím, které k nám promlouvají i dnes.

V den státního svátku 28. října 2015 byla na hradě Křivoklát slavnostně otevřena veřejnosti nová stálá expozice Československé obce legionářské nazvaná „Cesta legionáře“. Přestřížením stuhu expozici symbolicky otevřel 1. místopředseda ČsOL br. Jindřich Sitta společně s hejtmanem pardubického kraje Martinem Netolickým, náměstkem hejtmana Středočeského kraje Karlem Horčíčkou, výkonným ředitelem Svazu měst a obcí ČR Danem Jiránkem a kastelánem hradu Křivoklát Petrem Slabým.

Expozice „Cesta legionáře“ je umístěna v prostorách spítky bývalého hradního pivovaru. Daný prostor se podařilo zcela využít a na ploše 200 m² mohou návštěvníci projít vskutku moderně pojatou interaktivní expozici, která je provede i zátky zborovského bojiště. Právě povedené diorámy mohou být vedle množství dobových artefaktů, fotografií a doprovodných

textů tím největším lákadlem. Doslova na dosah rukou budou mít návštěvníci dobové vojenské uniformy a součásti výstroje, které užívali naši legionáři v Rusku. A nejen to. Pro zvidavě všech generací jsou připraveny také některé kusy z legionářského vybavení, které si mohou sami návštěvníci vzít do rukou a potěžkat.

Každý panel nabídne kromě doprovodného textu o historii československého odboje za první světové války vždy jednu zajímavost k danému tématu. Tak například: Víte že 1. československý střelecký pluk, který získal později čestný název Mistra Jana Husa, byl nejstarší vyšší jednotkou armády československého státu?

Na přípravě expozice se vedle Československé obce legionářské podílelo Muzeum a vzdělávací centrum československých legií, Vojenský historický ústav, Vojenský ústřední archiv a Správa státního hradu Křivoklát.

S ohledem na sváteční datum byl součástí slavnostního zahájení nového výstavního projektu ČsOL také vzpomínkový akt k 97. výročí vzniku samostatného československého státu v rámci akce „Pocta tradicím první republiky“. K portrétům prvních dvou československých prezidentů, Tomáše G. Masaryka a Edvarda Beneše, byl položen věnec a 1. místopředseda ČsOL br. Sitta pronesl několik slov o legionářských hodnotách, na kterých byla první Československá republika založena. Čestnou stráž zde stáli členové Obce legionářské s praporem ČsOL v historických uniformách československých legionářů a členové historického spolku Četnické pátřací stanice Pardubice.

Závěrem již zbývá pouze upozornit, že expozice je přístupná zdarma a to v návštěvní době hradu Křivoklát. Tedy i během zimních měsíců o víkendech. Expozice bude na hradě umístěna po tři roky.

text br. Petr Tolar, foto Karolína Leiblová

Ve stopách československých legionářů v Itálii

Československá obec legionářská s Odborem pro válečné veterány Ministerstva obrany ČR každoročně organizuje pouť do severní Itálie jako připomínku legionářů, kteří zde bojovali v řadách italské armády proti Rakousko-Uhersku. Navazuje se tak na poutě ČsOL, které se konaly v době první republiky. Na památných místech, která po celou dobu s pietou udržují italští alpiníci, vzpomínají účastníci výpravy na statečné vojáky, kteří se pro nesouhlas s politikou Rakousko-Uherska stali vojenskými zběhy a dobrovolníky bojujícími v řadách italské armády. Přestože letošní pietní cesta byla původně plánována jako „malá“ díky žádostem Italů, kteří si v tomto roce připomínají 100. výročí vstupu do první světové války, byla v rekordním čase připravena důstojná cesta po místech spojených s 97. výročím bojů československých legií v severní části Itálie. Jen s termínem cesty byla potíž, neboť se poslední víkend září stal termínem hned tří velkých akcí ČsOL. Ukázalo se ale, že poutě do Itálie stále ještě přitahují dostatek zájemců, a tak aby bylo možno vzít všechny zájemce, využili jsme nabídky br. Viléma Kepky z Jednoty ČsOL v Rokycanech a vypravili ještě jeho mikrobus.

Hned na počátku se nám sice „podařilo“ vyrazit s více než hodinovým zpožděním, ale nálada na palubě autobusu byla optimistická a po setkání s druhou částí výpravy jsme dorazili do cíle prvního dne dokonce s předstihem. Jednalo se o město Rovereto, kde jsme v pátek 25. září nejprve zavítali k největšímu bijícímu zvonu na světě. Zvon míru je umístěn na jednom z kopců nad městem a byl odlit z děl armád zemí, které se účastnily prvoválečného konfliktu. Poté jsme se přesunuli, někteří dokonce pěšky, na vojenské pohřebiště Castel Dante a uctili památku československých legionářů. Po setkání s velvyslancem České republiky v Itálii Petrem Buriánkem a zástupci zdejších alpinistů, pokračovatelů tradic vojáků

bojujících v těžko přístupném terénu italských Alp a Dolomitů, jsme navštívili zdejší osárium. Tady česká delegace položila smuteční věnec a seznámila se se slavnou historií těch, kteří zde sváděli boje za první světové války. Odpoledne jsme si ještě stačili prohlédnout vojenské muzeum v roveretské pevnosti. Zde jsme byli nejprve přivítáni ředitelem muzea spolu s historikem Tizianem Berté na krátké tiskové konferenci a poté jsme si prohlédli nově zrekonstruované interiéry muzea. Nově koncipovaná prohlídková trasa byla především věnována připomínce první světové války, do které Italové vstoupili právě před 100 lety. V části muzea ještě probíhala rekonstrukce, ale i tak jsme shlédli mnoho zajímavého. Následoval

odjezd k jezeru Lago di Garda do půvabného městečka Riva, kde jsme byli ubytováni v hotelu a ubytovně. Večer jsme strávili procházkou po březích jezera, ochutnávkou italské stravy a vín a někteří mladší účastníci zájezdu se dokonce vykoupli přímo v jezeře.

V dalších třech dnech putování po severní Itálii jsme se poklonili památce československých vojáků, kteří byli za svůj otevřený boj

Kota Doss Alto po boji

proti Rakousko-Uhersku mnohdy pro výstrahu oběšení. V sobotu ráno jsme si připomenuli smrt Aloise Štorcha u pomníku, který stojí na místě popravy nedaleko města Riva del Garda u břehu největšího italského jezera. Z okolních kopců bylo dobře vidět na popravu Aloise Štorcha a měla být varováním všem vojákům české a slovenské národnosti v rakousko-uherské uniformě, kteří uvažovali o přechodu fronty a boji za osvobození našich národů. Výstraha se však minula účinkem. Naopak přechody fronty na italskou stranu se po této popravě staly častějšími a italský generál Andrea Graziani poté, co uviděl tělo oběšeného legionáře, nařídil dělostřelecké ostřelování blízkého města, ve kterém sídlily

rakouské štáby. V letošním roce věnovala Československá obec legionářská druhou desku, tentokrát na památku legionáře Leopolda Jeřábka, který sice unikl zajetí při osudné výpravě do týlu rakousko-uherských pozic, ale zahynul při úniku v chladných vodách jezera. Při příležitosti pietního aktu došlo i k odhalení uvedené pamětní desky, umístěné na původní památník Aloise Štorcha. V horském městečku Brentonico, kde byla delegace spolu s českým velvyslancem srdečně uvítána místními alpiniky a starostou města, se hosté spolu s italskými veterány a dalšími zájemci vydali po staré vojenské cestě na místo vysoko v horách, kde se před 97 lety nacházelo velitelství československé jednotky. Podél cesty nám naši průvodci ukazovali zbytky zákopů a opevnění, které dodnes připomínají linii fronty, která zde probíhala a na improvizované vyhlídce jsme shlédli kótu Doss Alto, která vešla do našich dějin jako místo hrdinského boje našich legionářů. Přátelská pomoc alpinistů šla tak daleko, že se kyvadlovou jízdu mikrobusů a vozidel místních hasičů snažili převést postupně delegaci výše do hor. Jen málo jedincům se tak podařilo ujit celou trasu v tomto krásném prostředí. Vysoko v horách Monte Balda za účasti historika Tiziana Berté byla odhalena obnovená pamětní deska a následně vysvěcena místním farářem. Několik desítek metrů nad touto deskou se pak nacházejí zbytky velitelství budov a úkrytů, kde bylo velitelství československého praporu bránci tento úsek pohoří. Po návratu do městečka jsme shlédli výstavu fotografií, připomínající boje v pohoří Monte Baldo, a další tematické výstavy věnované událostem před 100 lety. Pak už následovalo pohoštění všech poutníků v místní alpské restauraci a návrat do Rivy del Garda.

V neděli 27. září nejprve dopoledne zahájil velvyslanec Petr Buriánek ve starobylém městě Arco výstavu věnovanou účasti československých legií v bojích na italské frontě, která byla vytvořena z podkladů ČsOL našim velvyslanectvím v Itálii. Výstava se tak zařadila mezi další jazykové mutace našich výstav. Poté se česká delegace přesunula k hlavnímu pietnímu aktu na místo pod skalním masivem, kde se před 97 lety uskutečnila další

z výstražných poprav čtyř českých vojáků. Po tradičním pochodu s rozvinutými prapory delegaci přivítal komandante místních alpinistů Carlo Zanoni a nový starosta města. Následovala tradiční italská bohoslužba věnovaná obětem první světové války. Po položení věnců předali čeští hosté svým hostitelům ocenění za péči, kterou věnují památce československých vojáků a podtrhli, že bez jejich angažovanosti by konání poutě nebylo možné. Současně obdržel velvyslanec ČR v Itálii Pamětní medaili ČsOL III. stupně za šíření legionářských tradic u příležitosti ukončení svého působení v Itálii. Stejnou medaili za mimořádnou aktivitu obdržel i další pracovník našeho velvyslanectví Jozef Špánik. Následoval tradiční italský oběd o několika chodech v klubovně alpinistů, kterým vyvrcholil nedělní program.

Ve sváteční den, v pondělí 28. září, byl ve městě Pieve di Bono, na rozhraní části Strada a Creta, odhalen znovuobnovený pomník věnovaný dalšímu z těch, kteří byli pro výstrahu oběšení – legionáři Josefu Sobotkovi. Tento pomník byl poprvé odhalen na místě popravy ještě před druhou světovou válkou, ale s rozvojem výstavby ve městě byl postupně přemístován, až skončil v městském skladišti, kde ho před lety nalezl tehdejší přidělenec obrany v Itálii plk. Milan Bachan. Následoval dlouhý přesun do historického města Cittadella, okolo kterého jsme se po příjezdu prošli po původních hradbách.

Poslední den poutě patřil návštěvě hřbitova ve městě Cittadella, který je jeden z největších hřbitovů z doby první světové války, a jsou na něm pochováni rakousko-uherské vojáky, kteří zahynuli v důsledku válečného strádání nebo zemřeli v místních a okolních nemocnicích. Mezi asi 22 tisíci pohřbenými je přibližně 460 Čechů, kteří zemřeli již jako českoslovenští domobranci – příslušníci naší druhé zahraniční armády v Itálii. K 100. výročí vzniku samostatného Československa by zde české ministerstvo obrany rádo umístilo pamětní desku, která připomene účast československých dobrovolníků v bojích na italské frontě. Timto posledním pietním aktem byl naplněn plán cesty do Itálie a následovala cesta do Čech. Poděkování si zaslouží nejen organizátoři poutě Milan Bachan, Jozef Špánik a Milan Mojžíš, ale i uniformovaní členové jednoty ČsOL a Aktivních záloh ACR, kteří dodávali všem pietním aktům důstojnost a profesionalitu. Děk ale patří i všem účastníkům poutě, kteří byli skvělou skupinou, vynikajícím způsobem reprezentující nejen Československou obec legionářskou, ale i Českou republiku a připravila podmínky pro uskutečnění dalších pietních a vzpomínkových cest v letech 2017 a 2018.

text Miroslav Šindelář
a br. Milan Mojžíš,
foto MO ČR a archiv ČsOL

Popravený čs. legionář Alois Štorch

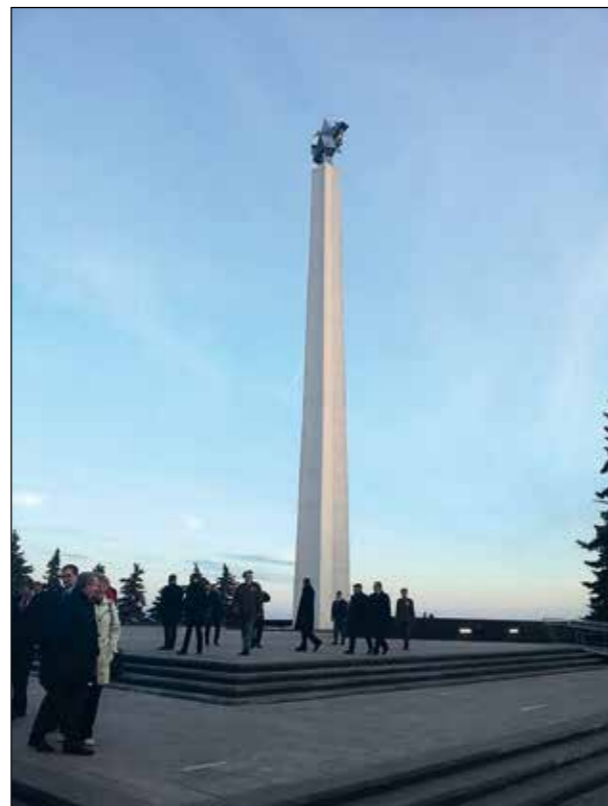

Nová památná místa čs. legionářů v Rusku

Ve dnech 22. a 23. října 2015 jsme měli tu čest účastnit se slavnostních odhalení pomníků našim padlým legionářům v ruských městech Uljanovsk a Syzraň. Naše pouť se započala dne 22. října ve velmi brzkých ranních hodinách na základně vojenského dopravního letectva v Praze-Kbelích. Po nezbytné pasové kontrole a odbavení zavazadel jsme se nalodili na palubu vojenského speciálu Airbus A 319CJ. Jako poslední přistoupil na palubu místopředseda Poslanecké sněmovny PČR pan Petr Gazdík, který nad celým našim putováním převzal zástitu.

Po příjemně stráveném letu doplněném o vydatnou snídani jsme dosedli na moskevské mezinárodní letiště Šeremetjevo. Zde se měla k naší delegaci přidat skupina historiků a členů ČsOL vracející se z konference v Permu. Přestože se mělo jednat o pouhé přistoupení dalších pasažérů, byli jsme nuceni opustit letadlo a projít kompletním celním odbavením. To by

samo o sobě bylo pouhým drobným zdržením a znepříjemněním cesty, nicméně z ne zcela jasných důvodů nám nebylo umožněno vrátit se zpět na palubu našeho letadla. Oficiálním zdůvodněním ruské strany byly

administrativní nedostatky v dokumentech přistoupivší skupiny. Ať již byly důvody jakékoliv, způsobily nám téměř pětihodinové zpoždění a menší mezinárodní diplomatický skandál. Ono zpoždění se nám i přes zrušení části programu nepodařilo dohnat a celý první den naší návštěvy tak proběhl pod značným časovým tlakem.

Původně plánované položení věnců k pomníku padlých v druhé světové válce, které bylo plánované na polední hodiny, proběhlo v pozdních odpoledních hodinách. Předání významného veteránům druhé světové války, kteří se účastnili osvobozovacích bojů na československém území, bylo zrušeno zcela. Především zrušením tohoto bodu bylo velice smutným následkem zdržení ruskými celními úřady, neboť staří veteráni, kteří na náš příjezd čekali mnoho dlouhých hodin, se nás nedočkali.

Hlavním cílem naší návštěvy Uljanovsku však bylo odhalení nového pomníku padlým legionářům na místním hřbitově v ulici K. Marxe. Odhalení pomníku proběhlo se všemi poctami za účasti vrcholných představitelů Parlamentu ČR, Armády ČR, ČsOL, a města Uljanovsk, při zvláštní atmosféře potměšlého pravoslavného hřbitova.

Plní dojmů a posílení vydatnou večerí, vydali jsme se za policejního doprovodu na dalekou cestu do města Penza, kde jsme měli být ubytováni.

Z výše popsaných důvodů se nám nepodařilo dodržet plánovanou hodinu příjezdu, která byla stanovena na osmou hodinu večerní, ale dorazili jsme značně znaveni kolem jedné hodiny po půlnoci.

Druhého dne po ranním občerstvení se naše delegace přesunula k Pomníku Pabědy, kde proběhl pietní akt s položením věnců a květin vojákům padlým v druhé světové válce. Po této vzpomínce následoval přesun do místního kulturního centra, kde byl připraven bohatý program, během kterého byla předána vyznamenání veteránům druhé světové války, jež svou válečnou pouť ukončili na československém území. Po příjemně strávených chvílích jsme se ještě zastavili na nádraží Penza 3, kde jsme položením květin a zapěním české státní hymny vzpomněli u památníku padlých legionářů jejich obět.

Jen s mírným zpožděním jsme se vydali na cestu z Penzy do Syzraně – na ruské poměry ne příliš vzdálené. Bohužel díky špatné dopravní situaci způsobené rekonstrukcí hlavní silnice došlo opět ke zdržení a do značné míry se tak opakovala situace z předcházejícího dne. Do Syzraně jsme dorazili s několikahodinovým zpožděním. I zde mělo dojít k slavnostnímu vyznamenání válečných veteránů osvobozujících Československo. Nakonec k němu došlo, i když za poněkud méně slavnostních okolností, než bylo původně plánováno. Vše se odehrálo u místního pomníku padlým v druhé světové válce, kde byly položeny věnce a květiny. Na stejném místě byla předána zmiňovaná vyznamenání dosud žijícím veteránům, kteří zde na nás čekali několik dlouhých hodin. Hluboký dojem v nás zanechala dcera jednoho z veteránů, která přijela pro vyznamenání

v zastoupení svého otce až z 1 600 km vzdáleného Petrohradu.

Čas nás bohužel tlačil a tak jsme se urychleně přesunuli na starý hřbitov v Syzrani, kde byl doslova několik hodin před naším příjezdem dokončen památník padlým legionářům. Tento slavnostní akt měl velmi zvláštní atmosféru, když uprostřed starého, dávno nepoužívaného hřbitova, za naprosté tmy, osvětlena pouze reflektory doprovozního automobilu, stála skupina lidí a vzpomínala na vojáky padlé téměř před sto lety. Po odhalení památníku a položení věnců zazněla slova československé státní hymny, pěnná všemi přítomnými.

Tímto velice emotivním okamžikem byla zakončena naše oficiální pouť a následoval již jen několikahodinový přesun na letiště v Uljanovsku.

Tam jsme dorazili za hustého sněžení, již tradičně se značným zpožděním. Po patřičné celní a pasové kontrole jsme se nalodili na palubu našeho speciálu, který zde na nás trpělivě čekal a s malým zdržením, kvůli odmrazení letounu, jsme se vydali na zpáteční let. Na domovskou základnu v Praze Kbelích jsme dosedli v brzkých ranních hodinách 24. října 2015. Přes veškeré komplikace, improvizace a nedorozumění proběhl všechny oficiální body programu velmi důstojně a s náležitými poctami."

**br. Pavel Koštejn, Jednota ČsOL
v Ml. Boleslavi**

Křest Legiokalendáře

Ve čtvrtek 26. listopadu 2015 proběhl v Galerii Louvre na Národní třídě křest kalendáře „Opravdoví bratři“, který je součástí kampaně, pomocí které se snaží získat režisér Petr Nikolaev finanční prostředky k natočení velkoformátu o legionářích.

Kalendář vznikl v průběhu roku a před objektivem fotografa Jana Rasche se vystřídaly známé bratrské dvojice v uniformách legionářů. Mezi těmito opravdovými bratry byli např. bratři Ebenové, Rašilovové či Langmajerové. Výsledkem je dvouroční nástěnný kalendář pro roky 2016 a 2017. Rok 2016 zdobí 12 fotografií slavných bratrů, rok 2017 zase doprovází stručná historie legií a archivní fotografie legionářů. Křtu se účastnila řada významných hostů, mezi kterými byli jak bratři, kteří propůjčili své tváře kalendáři, tak i místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Petr Gazdík. Do roli kmotrů obsadil režisér Nikolaev filmařku Hanu Vselichovou, autorku dokumentu o legionářích, a Jindřicha Skácela, syna pobočníka generála Syrového. Kalendář stojí 500 Kč a můžete ho objednat na stránkách <http://www.flying-revue.cz/nastenny-kalendar-opravdovi-bratři>. Výtěžek z prodeje jde na podporu vzniku filmu o legionářích.

-red-

V Nových Zámčích obnoví původní vzhled hrobu legionářů

Dobrou zprávu přinesl počátkem listopadu reportér Jan Gazdík, který se dlouhodobě věnuje tématice válečných hrobů čs. vojáků. V minulých letech medializoval řadu šokujících případů nemorálního zacházení s hroby padlých vojáků.

Z poslední doby se jednalo zvláště o zničení pomníku nad hromadným hrobem čs. legionářů na hřbitově v Nových Zámčích. Následný tlak ze strany Ministerstva obrany ČR a slovenských partnerů přinesl jediný správný výsledek, kterým bude obnovení původního vzhledu prvorepublikového pomníku, byť ve zmenšené velikosti.

-red-

Oslavy 28. října v Plzni

Nejvýznamnější státní svátek, den výročí vzniku samostatného československého státu, je v západočeské metropoli připomínán v rámci Plzeňských oslav vzniku republiky. Ty v sobě zahrnují řadu akcí, které mají především za cíl přimět Plzeňany, aby státní svátek strávili aktivně v ulicích města.

Součástí bohatého programu tak letos byly především prohlídky známých i méně známých částí města, budov a institucí, většinou za zvýhodněné vstupné symbolických 28 korun. Pochopitelně však nechyběly ani oficiální vzpomínkové akty k výročí vzniku republiky, kterých se zúčastnili také členové plzeňské jednoty Československé obce legionářské.

Ještě mimo program Plzeňských oslav vzniku republiky se od 16:00 uskutečnilo slavnostní odhalení Památníku bojovníků a obětí války na náměstí Míru, který byl doplněn o trojici pylonů. Ty nesou základní informace o boji československých legionářů za samostatnost a svobodu v letech 1914–1918 a příslušníků druhého československého odboje v letech 1939–1945. Tento pomník byl postaven již roku 1967 (základní kámen byl položen v roce 1947), ovšem až do letošního roku nebyl zcela dokončen. Každý ze tří pylonů nese jeden ze symbolů boje za československou samostatnost – českého lva, trnovou korunu a lipovou ratolest.

O doplnění pomníku se zasloužila především plzeňská organizace Českého svazu bojovníků za svobodu, práce financoval Krajský úřad Plzeňského kraje, jenž rovněž organizoval celý slavnostní akt. Toho se zúčastnili zástupci Krajského úřadu Plzeňského kraje, Magistrátu města Plzně, Svazu bojovníků za svobodu, Československé obce legionářské, České obce sokolské, Junáka a Úřadu městské části Plzeň 3. Projev přednesl předseda plzeňského ČSBS Jaroslav Bukovský a hejtmán Plzeňského kraje Václav Šlajs, kteří se následně společně s plzeňským primátorem Martinem Zrzaveckým ujali slavnostního přestřižení tricoloru obepínající trojici nových pylonů. Následně byli k pomníku položeny květinové dary za všechny zúčastněné organizace. Za plzeňskou jednotu ČsOL květinu položil předseda jednoty br. Plescher společně s br. Husem a br. Karasem.

Nejvládnější akcí byl pochopitelně hlavní vzpomínkový akt u Památníku Národního osvobození na náměstí T. G. Masaryka. Zde se od 17:00 konalo slavnostní shromáždění k 97. výročí založení samostatného Československa. Součástí programu byla přísaha nových příslušníků Městské policie Plzeň i ocenění příslušníků plzeňské roty Aktivních záloh Armády ČR. Po proslovu primátora města Plzně Martina Zrzaveckého byly k Památníku Národního osvobození položeny věnce a květiny. Věncem plzeňské jednoty ČsOL položila opět trojice bratrů Plescher, Hus a Karas. Pokládání

věnce za Krajské vojenské velitelství Plzeň se zúčastnil také br. Tlsták.

Po položení květin byla vzpomínková akce ukončena. Shromáždění Plzeňanů se přesunuli na severní okraj náměstí, odkud v 18:00 vyrazil kupředu tradiční Průvod světél. V čele průvodu pochodovali s prapory sokolové a členové ČsOL v historických uniformách příslušníků druhého československého odboje. Následovaly sličné mažoretky a hrající Kapela pětatřicátého plzeňského pěšího pluku – Foligno. Za nimi již kráčely plzeňské rodiny s dětmi nesoucími lampióny. Trasa průvodu vedla jako každoročně po Klatovské třídě přes Smetanovy sady a Františkánskou ulici na náměstí Republiky, kde byly po příchodu průvodu Plzeňské oslavy vzniku republiky ukončeny ohňostrojem.

Kromě zástupců výboru jednoty, kteří během aktů položili květinové dary k pomníkům, reprezentovali plzeňskou jednotu ČsOL během oslav 28. října také bratři Hataj, Malý a Tolar v historických uniformách z druhé světové války v úloze čestných strážů s praporem jednoty během obou aktů i během Průvodu světél. Další bratři a sestry se oslav aktivně zúčastnili také v řadách diváků. Všem za účast děkujeme, a věříme, že se podíl členů jednoty na plzeňských oslavách bude každoročně navyšovat.

text br. Petr Tolar, foto archiv ČsOL

Pochod MOBILISACE 1938

V sobotu 19. září 2015 v Kladruzech u Stříbra proběhl již druhý ročník pamětního pochodu MOBILISACE 1938, na kterém se ve spolupráci s občanským sdružením PĚTATŘICÁTÍCI PLZEŇ, o. s., které pochod pořádá, spolupodíleli prostřednictvím prap. Josefa Hružy i Jednota Tachov Československé obce legionářské.

Pochod je věnován mobilizaci Československé branné moci v říjnu 1938, jako připomenutí významného mezníku československých vojenských dějin.

Naším předkům nebyla dána možnost bránit svoji vlast a byli nuceni po politickém rozhodnutí ji vydat. Mnozí se však zúčastnili boje proti nepříteli, který jejich vlast obsadil, ať již na domácí frontě nebo v zahraničí. Mnozí za vlast položili to nejdražší, co měli – svůj život. A právě těmto hrdinům je věnována naše vzpomínka.

Trasy tak jako v předchozím ročníku byly částečně vedeny přímo po linii lehkého opevnění a také ji několikrát v průběhu pochodu protnul. Na účastníky opět čekaly trasy o délkách 10, 25, 35 km. A také z předchozího ročníku úspěšná prohlídka Muzea Československého opevnění Kladruhy s průvodcem. LO vz. 37 ROP je vybavený a vyzbrojený jako v době mobilizace.

Organizátoři připravili k prohlídce i okupanty odstřelený bunker u obce Zhoř. Na něm měli účastníci možnost vidět sílu stěn a stropu, včetně armování. Kvalita a provedení objektu připraveného bránit území republiky je ohromující.

Start pochodu byl tradičně na fotbalovém hřišti v Kladruzech, s improvizovanou státní hranicí, replikou prvorepublikového hraničního sloupu se závorou, u které stál voják v dobové uniformě vyzbrojený kulometem vz. 37.

Úspěšní účastníci pochodu byli odměněni dle propozic. Pro letošní ročník došlo k úpravě ocenění a doplnění stužky pamětního odznaku o miniaturu s číslicí označující ročník pochodu. Úpravy byly i v barevném provedení Pamětního odznaku. Pro 10 km trasu odznak v barvě staromédi, pro trasu 25 km odznak v barvě starobronzy a pro trasu 35 km odznak v barvě starostříbra.

Pamětní odznak nese hrdé heslo „My se nebojíme“. Toto dobové heslo bylo nalezeno vytesané na jednom z pohraničních pevnostních objektů. Jelikož se jedná o vyjádření pocitů přímých účastníků-vojáků mobilizace, pokládáme si za čest toto heslo jako oslavu a připomínku statečnosti těchto lidí dále propagovat. Všem účastníkům pochodu děkujeme za účast.

prap. v. v. br. Josef Hruž, ČsOL Jednota Tachov
npor. v. z. Miroslav Cingroš,
PĚTATŘICÁTÍCI PLZEŇ, o. s.

Veteránská kanada 2015

Sobotní ráno 17. října 2015 se členové plzeňské jednoty ČsOL a hosté sešli na železniční zastávce Chlumčany u Dobřan, aby se odtud vypravili na krátký pochod do přílehlého lesa v rámci tradiční akce „Veteránská kanada“. Na trase je čekalo několik stanovišť, na kterých museli zvládnout lehčí i těžší úkoly. Především však zábavné. Účastníci si tak mohli vyzkoušet práci s detektorem kovů, s armádním optickým vybavením, chůzi na chůdách a další aktivity, přičemž na závěr čekaly na účastníky střelby na místní střelnici. Ta se již nacházela v sousedství myslivny – cíle pochodu, kde bylo připraveno teplé občerstvení pro všechny, kteří celou trasu absolvovali. Mezi nimi bylo i mnoho těch nejmenších, kteří se na akci mohli nejvíce přiučit. Například i to, jak vypadali českoslovenští legionáři působící během první světové války v Itálii, což na akci prezentoval br. Dlesk.

Celkem se do letošní Veteránské kanady zapojilo přes šedesát účastníků. Poděkování patří zvláště br. Vranovskému, br. Kunclovi a br. Kubernátovi, kteří se postarali o organizaci této akce. Doufáme, že se návštěvnost bude zvyšovat, a že i v budoucnu budou účastníci s akcí spokojeni.

text br. Petr Tolar, foto Jindřich Plescher

Vzpomínka na rodinu Králových

V sobotu 24. října 2015 se před pamětní deskou na domě č. p. 1 v ulici Pod Záhorskem sešli zástupci Úřadu Městského obvodu Plzeň 1, plzeňské organizace Českého svazu bojovníků za svobodu, plzeňské jednoty Československé obce legionářské, Leteckého historického klubu Plzeň a Městské policie Plzeň, aby společně uctili památku rodiny Králových. Právě před 73 lety, 24. října 1942, byla plzeňská rodina policejního inspektora Krále popravena v nacistickém koncentračním táboře Mauthausen. Královi byli popraveni společně s dalšími spolupracovníky parašutistů, vysazených do okupované vlasti z Velké Británie a s jejich příbuznými.

Královi se totiž stali jedněmi z prvních spolupracovníků parašutistů Jana Kubiše a Josefa Gabčíka ze skupiny ANTHROPOID ještě před koncem roku 1941. Díky napojení na sokolský odboj pomohli oběma parašutistům v přesunu do Prahy, kde mohli připravovat provedení svého úkolu. Na jaře 1942 poskytovali Královi úkryt nejen jim, ale také dalším parašutistům z paraskupin SILVER A a OUT DISTANCE, během jejich účasti na neúspěšné operaci CANNONBURY – navádění britských bombardérů na Škodovy závody. To se podařilo stalo rodině osudným, neboť jejich jména a adresu udal parašutista Karel Čurda ze skupiny OUT DISTANCE.

Rodina byla začtena pracovníky plzeňského gestapa již krátce po Čurdově udání, 17. června 1942. Represe postihla jak otce Václava Krále, bývalého policejního inspektora, tak i jeho ženu Pavlu a sedmnáctiletou dceru Helenku. Všichni byli za svou odbojovou činnost popraveni.

Pietní vzpomínka před domem, ve kterém rodina Králových bydlela, a ve kterém ukrývala parašutisty, začala v jedenáct hodin dopoledne. Po úvodních slovech Stanislava Bukovského z ČSBS a Miroslava Brabce, starosty MO Plzeň 1, byly k pamětní desce položeny květinové dary. Za plzeňskou jednotu ČsOL položil květinu br. Tolar. Poté všichni zástupci zúčastněných institucí poděkovali za pravidelné schůzky u tohoto pomníku. Vzpomínkovému aktu byli přítomni i reportéři regionální televizní stanice Plzeňská 1, která z akce odvysílala krátkou reportáž.

text br. Petr Tolar, foto Jaroslav Kreisinger

Den válečných veteránů v Plzni

Kromě hlavního města bývá Den válečných veteránů připomínán každoročně také v západočeské metropoli. Vzpomínkový akt u pomníku ČsOL v plzeňském parku Homolka na náměstí M. Horákové organizují společně plzeňská jednota Československé obce legionářské a Krajské vojenské velitelství Plzeň. Ve středu 11. listopadu 2015 se u pomníku sešlo několik desítek návštěvníků, kteří si chtěli společně připomenout oběti válečných konfliktů.

Vedle zástupců plzeňské jednoty ČsOL a KVV Plzeň byli na akci přítomni také zástupci tachovské jednoty ČsOL, Krajského úřadu Plzeňského kraje, Magistrátu města Plzně, Úřadu Městské části Plzeň 2 a Plzeň 4, plzeňské organizace Českého svazu bojovníků za svobodu, plzeňské odbočky Svazu letců ČR, Vojenského sdružení rehabilitovaných, a členové klubů vojenské historie. Čestnou stráž stáli zástupci ČsOL, ČSBS, plzeňské roty Aktivních záloh ČR a mladých skautů z plzeňského Junáka.

Kapela pětaticátého plzeňského pěšího pluku – Foligno zahrála státní hymnu a s první řečí vystoupil hejtman Václav Šlajs, který zdůraznil, že žijeme nejdéle dobu v míru a demokracii. Po něm vystoupil předseda plzeňské jednoty br. Jindřich Plescher, který vyzval přítomné ke vzpomínce na české vojáky, kteří sloužili a slouží v zahraničních misích Armády ČR, a kteří jsou pokračovateli československých legií. Br. Jaroslav Tlšták pak přečetl armádní rozkaz ministra obrany ke Dni válečných veteránů 2015.

Součástí programu vzpomínkového aktu bylo také předání ocenění. Pamětní medaili ČsOL III. stupně převzali ses. Vlasta Petrušková, br. Ján Petruška a br. Slavomír Tomčák. Pamětní minci ČsOL obdrželi br. Jaroslav Dragoun, br. Jiří Glos, br. Miroslav Hus, br. Jaroslav Chlápek, br. František Ludvík, br. Jaroslav Tlšták, ses. Dana Vranovská a br. Aleš Vranovský.

Poté již následovalo pokládání věnců a květin. Zástupci všech zmíněných institucí položili k pomníku své květinové dary. Dětský pěvecký sbor složený ze žáků prvního stupně 20. základní školy v Plzni pak zazpíval píseň „Ach synku, synku“, což všichni přítomní ocenili velkým potleskem. Ostatně, žáků plzeňských základních škol bylo přítomno ještě více, neboť se dostavily třídy z 21. ZŠ a 25. ZŠ. Počet zastoupení školní mládeže se na této akci každoročně zvyšuje, což je jistě pozitivní. I po skončení oficiální části vzpomínkového aktu se řada žáků zdržela a pro své školní časopisy dělala rozhovory se členy ČsOL.

Předseda jednoty br. Plescher a br. Tlšták se po skončení aktu v Plzni přesunuli do Štěrbovic, kde se na místním hřbitově zúčastnili komorní vzpomínky na pprap. Nikolaje Martynova, který zahynul během mise ISAF v Afghánistánu v roce 2007. K jeho hrobu položili symbolicky kytici za všechny členy plzeňské jednoty ČsOL.

text br. Petr Tolar, foto Magdalena Malá

Historický čtvrtek s ČsOL – „ČERVENÝ KRÍŽ VE VELKÉ VÁLCE“

Jak je tomu již zvykem, i v měsíci listopadu patřil třetí čtvrtek „Historickému dnu s ČsOL“. Zájemci o přednášku se nachystali v 18:00 hodin v Galerii Reistna ve Valticích, aby si poslechli Mgr. Magdalenu Elznicovou Mikeskovou, ředitelku Muzea T. G. M. Rakovník. Tématem byl „Červený kříž ve válce“. Přednáškový sál byl plně obsazen, byli tu nejen členové jednoty Valtice Československé obce legionářské, ale i zájemci o historii, členové Červeného kříže, či lidé, kteří se chtěli dozvědět něco nového a zajímavého.

Lidstvo vedlo ve své dlouhé historii na nespočet tisíc válek, při nichž přišly o život stovky milionů lidí, další miliony lidí utrpěly zranění. Poražené armády se dávaly na ústup, vítězné armády postupovaly vpřed a na raněné neměl nikdo čas. Kdo mohl odcházet z bojišť, mohl mluvit o štěstí, ostatní ranění byli ponecháváni na bojištích svému osudu, který znamenal jistou pomalou smrt.

Vše se začalo měnit bitvou u Solferina, ve které francouzská vojska porazila rakouskou armádu dne 24. června 1859. Na místě bitvy se náhodou ocitl Henri Dunant (1828–1910), který jako obchodník přijel vyjednat s císařem Napoleonem III. Dunant byl zděšen velkým počtem obětí a hlavně faktem, že o raněné vojáky se prakticky vůbec nikdo nestaral. Po tři dny a tři noci bez oddechu pomáhal a ošetřoval raněné bez ohledu na barvu uniformy, v duchu svého názoru, že „všichni lidé jsou si bratry“.

Henri Dunant sepsal útlou knížku „Vzpomínka na Solferino“, která dala podnět ke vzniku významné a celosvětově uznávané mezinárodní organizace. Roku 1863 vzniká Červený kříž a dne 22. srpna 1864 byla podepsána První Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných v polních armádách.

Dalo by se pokračovat až do pozdních hodin, ale čas nás neúprosně tlačil dopředu a informací k předání bylo ještě dost. Po krátké přestávce nám Mgr. Elznicová – Mikesková předvedla rakousko-uherskou uniformu zdravotní sestřičky, ve které nám odpřednášela zbytek. S sebou přivezla i ukázky zdravotnického materiálu, dobové fotografie a další.

Na konci přednášky byl dán prostor dotazům, kterých bylo přehřšle. Jeden z dotazů byl zaměřen i na dnešní činnost a motivaci Červeného kříže. Se smutným výrazem jsme se dozvěděli, že Červený kříž chce prodat budovu, dnešní muzeum a Pamětní síň Alice G. Masarykové v Lánech. Budovu z 30. let 20. století postavila právě Alice na své náklady jako vzorný sociální dům – poradnu pro matky s dětmi. Expozice zde připomíná světovou historii Červeného kříže, jako jedno z mála muzeí u nás v republice. Jedná se skoro až o raritu, proto by taková muzea měla být zachována pro další generace.

Přednáškový sál plný lidí svědčil o zajímavém tématu, který rozšířil obzory nejednomu z nás. Velké poděkování patří Mgr. Magdaleně Elznicové - Mikeskové a organizátorům.

text ses. Zuzana Kuntová

Robert Křesťan a Druhá tráva zpívali pro veterány

V kině Koruna v Břeclavi se sešlo na 200 lidí, aby si poslechli Roberta Křesťana a Druhou travu na Benefičním koncertě ke Dni válečných veteránů v rámci projektu „Růže pro válečné veterány“.

11. listopad je oslavován jako den Sv. Martina, se kterým je spojován příchod zimy. Na počest se otevírá svatomartinské víno, hoduje a slaví se. Málo kdo ví, že na počátku a záminkou pro hodování a oslavy stál medvěd. V pohanském náboženství bylo dáno, že v první polovině listopadu se medvěd ukládal k zimnímu spánku a tudíž, že přichází zima. Pilo a hodovalo se právě na počest tohoto zvířete a přivítání zimy.

Od roku 1926 připadá na 11. listopad celosvětový Den válečných veteránů, který je připomínán i v České republice. Datum je připomenutím významného dne roku 1918, kdy bylo podepsáno příměří mezi Spojenci a Německem, znamenající ukončení bojů 1. světové války. Symbolem Dne válečných veteránů se stal vlčí mák, jako symbol zmařených životů vojáků na základě básně podplukovníka Johna McCrae „Ve flanderských polích“.

V letošním roce, 11. 11. 2015, se uskutečnilo díky Československé obci legionářské – Jednotě Valtice připomenutí spíše netradiční, než jen pouhé kladení věnců u pomníku. Byl jim benefiční koncert Roberta Křesťana a Druhé trávy v Břeclavi v kině Koruna. Finanční výtěžek koncertu, ale už i samo uskutečnění akce, bude určen na podporu válečných veteránů Břeclavska, díky němuž se pořídí např. zdravotní potřeby a léky.

Podpořit tuto akci přišlo přes 200 lidí. Sál centra místní kultury byl zaplněn až na pár volných míst. Došlo

i na Svatého Martina – jak jinak na jižní Moravě než degustací mladého letošního vína. První tóny skvělého večera se v sále rozezněly za velkého potlesku přítomných a to nejlepší teprve na přítomné čekalo. Skvělý zpěv, instrumentální skladby, hudební mistrovství na mandolinu, banjo či flétnu, živého koncertu jsme si mohli dopřát necelé 2 hodiny. Před koncem vystoupení promluvil zástupce ČsOL – předseda organizující jednoty Valtice, který ve zkratce připomněl 11. listopad a Den válečných veteránů spolu s významem symbolu vlčího máku. S velkým poděkováním také připnul na klopou Roberta Křesťana jeden z vlčích máků nejen jako poděkování za skvělý večer, ale hlavně za podporu myšlenky válečných veteránů. Na přání ČsOL zahrála a zazpívala Druhá Tráva píseň Battledress, kterou napsal Jan Vyčítal připomínající atentát na Heydricha a naše parašutisty. Husí kůže vyzvala po těle určitě nejednomu z nás.

Nosit květ vlčího máku právě v tento den je výrazem projevu úcty ke všem válečným veteránům, jejich činům a zmařeným životům. Mnozí významní lidé dnešní večer květ sundají ze sak a klop a zítra si ani nevzpomenou... Připomínat válečné veterány bychom neměli jen 11. listopadu. Měli bychom se o ně starat, jak nejlépe dovedeme a připomínat si jejich činy a životy denně nejen projevem slovní úcty. Díky dnešnímu koncertu Roberta Křesťana a Druhé trávy půjdou vybrané finanční prostředky na pomoc válečným veteránům z Břeclavska. Za příjemné zpestření pracovního týdne, kulturní obohacení a připomínku významného dne patří velké díky všem, kteří se na něm jakkoliv podíleli.

text ses. Zuzana Kuntová

Cena Paměti národa pro sestru Kovářovou

Dne 17. listopadu 2015 se ve Státní opeře v Praze uskutečnilo za přítomnosti televizních kamer již tradiční udílení Cen Paměti národa. Mezi letošními čtyřmi oceněnými osobnostmi je i členka Jednoty Československé obce legionářské v Plzni sestra Lýdia Kovářová, která v době Slovenského národního povstání i po jeho potlačení s rodinou aktivně pomáhala partyzánům.

Vedle Lýdie Kovářové byli Cenou Paměti národa oceněni také Anna Hyndráková, Viktor Wellemín a Branislav Tvarožek. Paní Lýdiu k tomuto ocenění gratulujeme a přejevíme pevné zdraví. Její příběh si můžete přečíst a poslechnout na webových stránkách Paměti národa.

text br. Daniel Malý, foto Post Bellum

Středočeský kraj veteránům

Veteráni z druhé světové války, kteří žijí na území kraje, obdrželi v pátek 20. listopadu z rukou náměstka hejtmana pro oblast regionálního rozvoje Karla Horčíčky ocenění. „Hrdinům, kteří neváhali bojovat ve druhé světové válce za svou vlast a své spoluobčany, jistě náleží naše poděkování. Především díky nim jsme vyhráli válku nad nacisty. K dnešnímu dni žije na území ČR 811 válečných veteránů, v našem kraji pak 51. Všem bych rád poděkovat a vzdal hold,“ sdělil náměstek Horčíčka.

Vedle náměstka Horčíčky se akce zúčastnili i radní pro oblast kultury a památkové péče Zdeněk Štefek, senátor Jaromír Jermář, zástupci Krajského vojenského velitelství Praha – Středočeský kraj a Československé obce legionářské v čele s jejím místopředsedou Tichomírem Mirkovičem. V historických stejnokrojích byli přítomni bratři z Jednoty ČsOL v Mladé Boleslavi.

Slavnostního aktu se osobně zúčastnilo deset veteránů. Mezi oceněnými byl například pracovník odbojové skupiny, aktivní účastnice národního boje za osvobození, aktivní účastník Pražského povstání a další. Náměstek Horčíčka předal šek v hodnotě 190 000 korun zástupcům Československé obce legionářské. Jedná se o příspěvek na nákup léků a potravinových doplňků pro válečné veterány a účastníky II. odboje, kteří žijí ve Středočeském kraji.

Akce se zúčastnili také příslušníci Středočeské roty AZ a zástupci Krajského vojenského velitelství Praha – Středočeský kraj. Slavnostní akt doprovázel svým vystoupením pěvecký sbor „Lyra“ z Gymnázia Josefa Pekaře z Mladé Boleslavi. Slavnostní akt doprovázel svým vystoupením pěvecký sbor „Lyra“ z Gymnázia Josefa Pekaře z Mladé Boleslavi.

-red

Vzpomínka na 120. výročí narození generála Lišky v Záborčči

Dne 20. listopadu 1895 se v osadě Záborčí nedaleko Malé Skály narodil Alois Liška - příslušník československých legií na Rusi, prvorepublikový velitel dělostřeleckého pluku 51, velitel Československé samostatné obrněné brigády ve Velké Británii, která v květnu 1945 osvobodila severofrancouzský přístav Dunkerque. „Jen málokterý člověk, který se stal trojnásobným emigrantem, by do smrti zůstal odhodlaným vlastencem,“ říká Vilém Fencel, prezident Roty Nazdar a dodává: „Tomuto opomíjenému generálovi naše vlast mnohé dluží a tím, že se v listopadu pravidelně scházíme u pomníčku v Záborčči, se snažíme alespoň malou část splatit.“ Generálovi Liškovi nebylo umožněno ani na sklonku života v klidu si užít rodné vlasti, protože jako vysoký představitel západního odboje musel v roce 1948 emigrovat do Velké Británie. Ani tam nezůstal nečinný a velmi záhy stal předsedou exilové Československé obce legionářské, které ve vlasti byla násilně začleněna do Svazu protifašistických bojovníků. V londýnském exilu v roce 1977 také zemřel.

Rota Nazdar na sobotu 21. listopadu připravila v prostoru u Liškova památníku výstavu fotografií a předmětů jako např. Liškových vojenský kufr, bazu, spacák z pozůstalosti pana armádního generála. Výstavu obohatila i sbírka válečných vyznamenání, kterou přivezl pan Pelikán, vnuk generála Lišky. Vzhledem k chladnému počasí, ke kterému se na chvíli přidalo i husté sněžení, přišel vhod v provizorní polní kuchyni připravený svařák. Členové Roty Nazdar se osudem generála Lišky zabývají dlouhodobě. „Právě Rota Nazdar neúnavně celé roky pořádá komorní pietní vzpomínku u generálova rodného domku, za což jim patří obrovský

Klub vojenské historie Rota Nazdar spolu s Československou obcí legionářskou si v sobotu 21. listopadu 2015 připomněl 120. výročí narození armádního generála Aloise Lišky, legionáře, velitele brigády, která za druhé světové války osvobodila přístav Dunkerque a předsedu Československé obce legionářské v exilu. Pietní akt a doprovodný program proběhl již tradičně u jeho rodného domku v Záborčči u Malé Skály.

děk. Je nám ctí, že v roce jeho 120. výročí narození můžeme s organizací trochu pomoci. Není příliš osobností, v jejichž životě se natolik promítá osud Československa ve 20. století,“ říká Jiří Filip, organizační tajemník ČsOL.

Program pro veřejnost začal na prostranství před rodným domem generála Lišky v Záborčči v 10:00, ve 14 hodin

pak začal pietní akt, během kterého krátce promluví hejtman Libereckého kraje pan Martin Půt či starosta Malé Skály pan Michal Rezler. Na závěr vzpomínkové akce byly položeny věnce k památníku generála Lišky.

text br. Miloš Borovička, foto ses. Marcela Volfová, archiv ČsOL

Pocta jubilujícímu veteránovi

Na návrh Vlády ČR z 19. října 2015 prezident ČR Miloš Zeman svým personálním rozkazem č. 15 z 21. října 2015, u příležitosti Dne válečných veteránů, jmenoval plukovníka v. v. Imricha Gablecha dnem 11. listopadu 2015 do hodnosti brigádního generála. Přesně týden po oslavě jeho 100. narozenin.

Rodák z podjavorinské obce Hrachovište (*4. listopadu 1915) v dnešním okrese Nové Mesto nad Váhom přišel na tento svět v pořadí jako třetí syn ze sedmi dětí (pět synů a dvě dcery) Daniela Gablecha a jeho manželky Anny, rozené Predné. V rozporu s přáním rodičů, kteří z něho chtěli mít římskokatolického kněze, se rozhodl splnit si svůj chlapecký sen o létání. V rámci náborové akce „1 000 nových pilotů“ absolvoval ve Stredoslovenském aeroklubu Zvolen (duben–říjen 1936, letiště Tri Duby) pilotní výcvik. Po dobrovolném odvodu nastoupil 6. října 1936 k výkonu prezenční služby. Zařadili ho k letce 64 piešťanského Leteckého pluku 3 „Generála letce M. R. Štefánika“. Prošel základním pěším výcvikem, po něm následovala pilotní škola v Chebu a praktický letecký výcvik ve Vojenském leteckém učilišti v Prostějově. Dne 30. listopadu 1937 ho přemístili k letce 15 do Žiliny, 1. prosince 1937 jmenovali pilotem letcem a 1. ledna 1939

polním pilotem letcem. Dne 1. února 1939 ho povýšili na desátníka v zál.

Brzy po vzniku Slovenského státu s jehož režimem se neztotožnil, věrný Masarykovým ideálům demokracie, se začal zabývat myšlenkou odchodu do zahraničí. Příležitost se mu naskytla po přemístění z Němci obsazeného žilinského letiště k piešťanské letce 64 (polovina dubna 1939). Skupině osmi stejně smýšlejících letců se 7. června 1939 povedlo na čtyřech strojích odletět z Piešťan a přistát na letištích v Deblině a Krakově. Stali se tak prvními slovenskými letci, kteří se rozhodli bojovat proti hnědému moru. Vojenský soud v Bratislavě je v nepřítomnosti 30. března 1942 odsoudil kromě degradace na 20 let vězení. Bratislavský Hlavní vojenský soud rozsudek 17. srpna 1942 změnil na doživotí (rozsudek zrušil až Nejvyšší vojenský soud v Praze 6. března 1947).

Skupina slovenských letců po útěku na koupališti varšavského předměstí Praga v červnu 1939, sedící druhý zprava Imrich Gablech (foto VHA Bratislava)

Pilot Officer RAF Imrich Gablech v r. 1945 (archiv autora)

Od 1. července 1939 byl Imrich Gablech příslušníkem polského letectva, na deblinském letišti vykonával funkci instruktora létání. Tam ho zastihlo i přepadení Polska nacistickým Německem. Po náletu Luftwaffe 2. září se polští i čs. letci přesouvali letuschopnými stroji na letiště Borów, Puławy a dále k Lucku a Kovelu, odkud se chtěli dostat do Rumunska. Avšak 18. září Imricha Gablecha v blízkosti polsko-rumunské hranice zajala Rudá armáda, která den předtím vstoupila na území Polska. Byl obviněn ze špionáže a odsouzen na pět let nucených prací v nápravně-pracovním táboře (gulagu). Pracoval na úpravě silnice v Podvoločisku, v krivorožských železnicích na výstavbě železniční trati Kotlas–Vorkuta. Po vzpouře vězňů proti nesnesitelným podmínkám v táboře patřil k těm, které odsoudili na dalších 10 let nucených prací. V gulazích prožil více jak dva roky. Propustili ho až po přepadení SSSR Německem. Po přesunu do Archangelska odplul 28. září 1941 lodním konvojem do Velké Británie.

Do skotského Glasgowu přišel 13. září. Již 27. října ho prezentovali v Náhradním tělese čs. vojska ve Velké Británii a zařadili k letecké skupině, o den později ho přijali do Dobrovolnické zálohy Královských vzdušných sil (Royal Air Force Volunteer Reserve – RAFVVR) a přemístili k Čs. výcvikovému a náhradnímu tělesu (Czechoslovak Depot) ve Wilmslowu. Především se však musel léčit z následků krutého zacházení v gulazích, později absolvoval několik

kurzů a nakonec přeškolovací pilotní výcvik na britské stíhací letouny. Avšak po neúspěšných pokusech (včetně varianty pilota bombardovacího letounu) se létání pro zdravotní problémy musel natrvalo vzdát. Přijal to se skloněnou hlavou a se slzami v očích.

Zásluhou Wing Commandera (W/Cmdr) Josefa Dudy, bývalého Gablechova velitele letky 64 se 10. září 1943 rozhodlo o jeho zařazení do kurzu letištní kontroly a školy letové kontroly. Ve funkci leteckého kontrolora dispečera v hodnosti Flight Sergeant (F/Sgt) působil od 6. listopadu 1943 na několika leteckých základnách. Dne 17. října 1944 ho jmenovali do hodnosti Pilot Officer (P/O), 7. března 1945 do čs. hodnosti podporučíka let. v zál. a 17. dubna povýšili do hodnosti Flying Officer (F/O).

Do vlasti se Imrich Gablech vrátil 25. srpna 1945. Pověřili ho leteckou kontrolou na letišti v pražské Ruzyni. Dne 1. března 1946 ho povýšili na poručíka let. v zál. Dne 15. dubna 1946 ho však přidělili k Letecké základně 10 v Havlíčkově Brodě. Dne 3. srpna 1946 byl povýšen na nadporučíka a současně kapitána let. v zál., 12. dubna 1947 ho přeložili do skupiny důstojníků letectva z povolání. Ve funkci důstojníka letecké kontroly Letecké základny 10 působil do 20. května 1948, kdy se stal prozatímním velitelem této základny,

23. října 1948 ho povýšili na štábního kapitána letectva. V únoru 1949 ho však jako bývalého příslušníka RAF a politicky nespolehlivého propustili na zvláštní dovolenou, od 1. května ho dali na dovolenou s čekáním a 1. listopadu 1949 přeložili do výslužby.

S velkými problémy si v červnu 1949 našel zaměstnání v Čs. stavebních závodech v Jihlavě jako pomocný plánovač a likvidátor faktur. V roce 1951 ho zatkla a vyslýchala jihlavská Státní bezpečnost, pro nedostatek důkazů ho však z vyšetřovací vazby propustili. Od prosince 1954 pracoval jako mzdový účetní v havlíčskobrodské Pilníkárně, n. p., od května 1958 jako kontrolor pilníků v Železárnách, n. p. Prostějov, závod Havlíčkův Brod. V letech 1959–1961 studoval strojnickou průmyslovku v Jihlavě. Od července 1960 působil jako technický kontrolor v Závodech na kulíčková ložiska a traktory, n. p. Brno, závod Havlíčkův

Plk. v. v. Imrich Gablech při prezentaci své knihy memoárů (foto Ján Begala)

Plk. v. v. Imrich Gablech s členy Slovenského leteckého zväzku gen. Dr. M. R. Štefánika na nádvoří Bratislavského hradu před slavnostním převzetím Řádu Bílého dvojkráze II. tř. 7. ledna 2014 (archiv autora)

Brod, od října 1961 až do odchodu do starobního důchodu (5. listopad 1970) pracoval jako skladník v havlíčskobrodském podniku Rico. Projevem částečné rehabilitace křivd a ztrát, kterých se na něm i jeho blízkých dopustil vládnoucí režim bylo jeho povýšení na majora (1. květen 1965) a podplukovníka v zál (21. leden 1969).

Ocenění své odbojové činnosti a morálních zásluh se Imrich Gablech dočkal až po politických a společenských změnách po listopadu 1989, kdy ho plně rehabilitovali a povýšili na plukovníka. Poslední žijící čs. pilot, který bojoval na polském nebi s Luftwaffe je nositelem mnohých vysokých ocenění. I přes svůj vysoký věk je mimořádně vitální. V roce 2005 vydal Magnet Press Slovakia jeho knihu vzpomínek s názvem „Hallo, Airfield-Control, go ahead!“

Podnět na jmenování Imricha Gablecha do první generálské hodnosti podalo Město Havlíčkův Brod. Jmenovací dekret mu odevzdal 16. listopadu v havlíčskobrodské nemocnici, kde je dlouhodobě hospitalizován, náčelník Vojenské kanceláře Prezidenta republiky genmjr. Rostislav Pilc, který mu zároveň udělil Záslužný kříž náčelníka VKPR. Dojemným příkladem péče o válečné veterány bylo i darování generálského stejnojmenného, který mu nechala ušít Československá obec legionářská.

br. Petr Švanda

Legiovlak zavítal na Moravu

Vůbec první moravskou zastávkou Legiovlaku se stala Jihlava, která se návštěvností zařadila mezi nejlepší místa, kde byl letos Legiovlak k vidění. Od 2. do 18. října tak měli místní obyvatelé možnost se seznámit s historií čs. legií. Slavnostního zahájení se kromě 1. místopředsedy ČsOL br. Jindřicha Sitty zúčastnila radní Kraje Vysočina paní Marie Kružíková či 1. náměstek primátora Jihlavy pan Vratislav Výborný.

Po Jihlavě se druhým moravským městem, kam zavítal Legiovlak, stalo Brno. V úterý 20. října 2015 proběhlo slavnostní zahájení jeho prezentace na nádraží Brno-Královo Pole. Zahájení patřilo nepochybně mezi ty nejvíce navštívené a sprátené Společnost M. R. Štefánika dokonce dorazila na místo s autobusem dětí ze Slovenska.

Železničáři zajistili v předchozích dnech opravu prvního nástupiště a úpravu okolí, což bylo příjemným zjištěním. Program zahájení tradičně proběhl úderem 10. hodiny za účasti čtyř desítek pozvaných vzácných hostů včetně s hejtmanem Jihomoravského kraje Michalem Haškem, kterého na místě

přivítal předseda Československé obce legionářské br. Pavel Budinský, společně s místopředsedou Obce legionářské, válečným veteránem br. generálem Emilem Bočkem.

Na úvod zahrála cimbálová muzika Vojenského uměleckého souboru Ondráš a po přivítání přítomných se svým úvodním projevem vystoupil předseda Jednoty Československé obce legionářské Brno 1 br. Jaroslav Jarolím. Po něm vystoupil pan hejtman Michal Hašek, který projevil vynikající znalost boje čs. legionářů za první světové války, ale vyzdvihl i jejich roli za první republiky a především v druhém odboji na domácí půdě. Zdůraznil, že je třeba zvláště v dnešní době bránit

historickou pravdu a neumožnit, aby byli oběti označovány za viníky.

V zastoupení primátora města Brna následně vystoupil tajemník magistrátu pan Pavel Loutocký, po kterém se slova ujal zástupce železničářů obchodní ředitel Regionálního obchodního centra ČD, a. s. Brno, pan Jiří Sysel. Za ČsOL na závěr pronesl projev br. generál Emil Boček, který mimo jiné zdůraznil, že do Brna již přijel Legiovlak jako sebevědomý a úspěšný projekt, který má na svém kontě již na 60 000 spokojených návštěvníků.

Pan hejtman Michal Hašek a předseda ČsOL br. Pavel Budinský následně přistoupili k podpisu Memoranda o vzájemné spolupráci mezi Čs. obcí legionářskou a Jihomoravským krajem. Operní pěvkyně paní Taňa Janošová následně zapěla Českou a Slovenskou státní hymnu a vzácní hosté poté přestřížením slavnostní pásky symbolicky zpřístupnili Legiovlak na jeho brněnské zastávce. Tajemník projektu Legie 100 br. Jiří Charfreitag se s hosty vydal na komentovanou prohlídku Legiovlaku a pro přítomnou veřejnost hrála na závěr opět cimbálová muzika VUS Ondráš. Pan hejtman Michal

Hašek navzdory svému náročnému programu setrval až do konce prohlídky a se zájmem prošel celý Legiovlak.

Legiovlak se v Brně vůbec poprvé představil již v sestavě 11 vagonů, neboť přibyl krejčovský vůz, který přiblíží další složku zabezpečení čs. pluků na Transsibiřské magistrále. Od začátku října byl Legiovlak přístupný v kratším časovém rozmezí, v pracovní dny od 8:00 do 16:00 a o víkendy od 9:00 do 16:00.

Na konci listopadu zavítal Legiovlak ještě do Zlína a Břeclavi, čímž se uzavřela jeho původně naplánovaná cesta Českou republikou v roce 2015. Legiovlak však čekaly ještě tři významné zastávky.

text br. Jiří Filip
foto ses. Zuzana Palová,
archiv ČsOL

Legiovlak poprvé na Slovensku

Ve dnech 25. listopadu až 4. prosince 2015 byl Legiovlak k vidění v centru slovenského hlavního města Bratislavě. Podařilo se tak ještě v letošním roce na Slovensko zavítat, což nepochybně usnadní i další cesty Legiovlaku na nádraží slovenských měst.

Zastávka Legiovlaku se uskutečnila díky spolupráci s Ministerstvom obrany SR, Ministerstvom vnútra SR, Nadáciou Milana Rastislava Štefánika, Klubom historickej techniky Zvolen, Železnicami Slovenskej republiky, Múzejno-dokumentáčnym centrom Bratislava a Múzeom dopravy Bratislava, kde byl Legiovlak umístěn a zdarma přístupný veřejnosti.

Dne 1. prosince však Legiovlak prostory bratislavského muzea dopravy na pár hodin opustil, aby slavnostně přijel na zdejší hlavní nádraží. Událost se konala za přítomnosti náčelníka Generálního štábu Ozbrojených sil SR gen. Milana Maxima, který cestu Legiovlaku po Slovensku velmi vítá a podporuje. Ve svém projevu mimo jiné řekl: „Tento vlak také dokumentuje, že naši předkové v uniformách si zachovali smysl pro povinnost a čest. Významně přispěli k budování společného státu. Byli i jsou vzorem našim současným vojákům.“ Událost se konala za přítomnosti celé řady zástupců velvyslanectví na Slovensku, včetně zastoupení českého v osobě vojenského přidělence brig. gen. Zdeňka Jakúbka.

Náčelníka Generálního štábu gen. Milana Maxima provedl Legiovlakem jeho velitel br. Tomáš Gal, jehož výklad byl gen. Maximem oceněn. Přijetí Legiovlaku v Bratislavě bylo až nečekaně silně a unikátní pojezdě muzeum si opět připsalo několik tisíc zvědavých návštěvníků.

text br. Jiří Filip, foto archiv ČsOL

Premiér navštívil opět Legiovlak, tentokrát ve Slavkově

Slavkovští se probudili do neděle 6. prosince poté, co předchozího dne absolvovali tradiční připomínku bitvy napoleonských válek. Na slavkovském nádraží je přítom čekalo další lákadlo – Legiovlak.

Početný zástup přítomných ukázal, že lákadlo to bylo dostatečně silné. Přispěl k tomu i 74. lehký motorizovaný prapor Bučovice, který k nádraží

Po přestřižení slavnostní pásky předseda ČsOL br. Pavel Budinský vyrazil s hosty na prohlídku Legiovlaku a k nim se postupně připojily i stovky

místních obyvatel, kteří na nádraží dorazili. Legiovlak byl poté na nádraží ještě o nadcházejícím pondělí a úterý tak, aby bylo možno organizovat návštěvy školních tříd ze Slavkova i širokého okolí. Návštěvnosti přítom nic neubrala skutečnost, že jen před pár týdny byl Legiovlak k vidění v nedalekém Brně.

text br. Jiří Filip, foto archiv ČsOL

přistavil své obrněnce a další vojenskou techniku. Pozvání na příjezd Legiovlaku do Slavkova přijal opět předseda české vlády pan Bohuslav Sobotka, který se účastnil již květnového slavnostního výjezdu z Prahy. Ukázal tak svou trvalou podporu projektu, na což poukázal i ve své zdravici. Přítomen slavnostnímu zahájení byl rovněž místopředseda Senátu Parlamentu ČR pan Ivo Bábek, jenž patří k příznivcům tradic prvního a druhého odboje. Za ČsOL na místě promluvil brig. gen. br. Emil Boček a za hostitelské město jeho starosta pan Michal Boudný. Po předání darů vzácným hostům následoval přesun na nástupiště nádraží, na které za malý okamžik Legiovlak tažený lokomotivou dorazil.

Legiovlak v Lánech navštívil prezident republiky

V neděli 13. prosince vyrazil Legiovlak z Masarykova nádraží v Praze na svou poslední cestu v roce 2015. Cesta se stala poděkováním těm, kteří tento projekt po celý rok podporovali a přispěli velkým dílem na jeho letošního úspěchu. Proto byly k Legiovlaku připojeny i historické osobní vozy, v nich všichni tito spolupracovníci směřovali na nádraží do Stochova.

Legiovlak, tažený parní lokomotivou, na nádraží přivítal dav místních obyvatel. Krátce na to začala hrát fanfára hudba Hradní stráže a na nástupiště přišla delegace vedená prezidentem republiky panem Milošem Zemanem spolu s předsedou Československé obce legionářské bratrem Pavlem Budinským. Bratr předseda se po doznění státní hymny ujal slova a srdečně poděkoval panu prezidentovi za to, že přijal pozvání k prohlídce Legiovlaku. Pan prezident následně poděkoval Československé obci

legionářské za přípravu a vedení projektu Legiovlak, který považuje za zásadní přínos pro českou veřejnost. Při následující prohlídce vozů Legiovlaku, kterou svým výkladem doprovázel tajemník projektu Legie 100 br. Jiří Charfreitag, projevil pan prezident nejen hluboký zájem, ale i znalost tématu boje čs. legionářů na Transsibiřské magistrále. Svůj obdiv vůči čs. legionářům ostatně posléze sdělil i přítomným zástupcům celostátních a regionálních médií.

S vzácnými hosty a představiteli Čs. obce legionářské se poté pan prezident odebral do salonku nádražní budovy, kde proběhlo přátelské setkání. Pro veřejnost byl na nádraží připraven vynikající guláš a svařené víno, které bylo v chladném a větrném dni velmi přívětivo.

Účastníci cesty Legiovlaku se následně přesunuli na lánský hřbitov k hrobu prezidenta T. G. Masaryka, kde byl za přítomnosti předsedy Obce legionářské položen společný věnec. Na místě byla připomenuta symbolika tohoto pietního aktu, neboť kroky čs. legionářů směřovaly na lánský hřbitov pravidelně, i v době totalit. Právě proto byla cesta Legiovlaku v letošním roce zakončena právě zde, u místa posledního odpočinku vůdce čs. zahraničního odboje za první světové války.

Po pietním aktu, jenž probíhal za deště, se přítomní přesunuli do lánského

Muzea T. G. Masaryka, kde je uvítala jeho ředitelka Magdaléna Elznicová Mikesková. Po děkovné zdravici předsedy ČsOL br. Pavla Budinského nadešly chvíle oceňování těch, kteří se v letošním roce o Legiovlak nejvíce zasloužili. Ať již se jednalo o pracovníky železničářských organizací, dílen, v nichž Legiovlak vznikl, či těch, kteří cestu Legiovlaku organizovali či na něm pracovali jako posádka. Zvláštní poděkování v podobě Stříbrné pamětní medaile projektu Legiovlak obdrželi br. Milan Mojžíš, paní Sárka Malohlavová a br. Jiří Charfreitag, a za vynikající zásluhy o zajištění podpory pro Legiovlak rovněž předseda ČsOL br. Pavel Budinský. Oficiální část zakončil podpis Memoranda o vzájemné spolupráci mezi ČsOL a Muzeem T. G. M. v Rakovníku, pod které lánská pobočka spadá.

Po přátelském posezení a prohlídce muzea následoval přesun přítomných zpět na stochovské nádraží a cesta noční krajinou zpět do Prahy. Uzavřela se tak velmi úspěšná cesta Legiovlaku v roce 2015 a nezbývá než nabírat síly na jeho další cestu v příštím roce.

text br. Jiří Filip,
foto ses. Marcela Volfová

Slovenský Den ozbrojených sil v Brezové pod Bradlem

Dne 22. září 1848 se nedaleko Brezové pod Bradlem odehrálo historicky první ozbrojené vystoupení Slováků proti útlaku. Výročí události se stalo symbolicky Dnem ozbrojených sil Slovenské republiky.

Delegace Čs. obce legionářské v čele s jejím předsedou br. Pavlem Budinským a místopředsedou br. brig. gen. Emilem Bočkem se v den výročí dne 22. září 2015 účastnila oslav na náměstí M. R. Štefánika v Brezové pod Bradlem. Za účasti státního tajemníka Ministerstva obrany SR Miloše Koterce a náčelníka Generálního štábu Ozbrojených sil SR gen. Milana Maxima oslavili příslušníci slovenské armády 22 let její existence.

Při této příležitosti udělil gen. Milan Maxim vybraným příslušníkům ozbrojených sil medaile, jimiž ocenil jejich mimořádné osobní nasazení při plnění úkolů. „Je důležité pravidelně připomínat slovenské společnosti klíčovou úlohu ozbrojených sil v rámci garancie bezpečnosti naší vlasti. Preto budme hrdí a vážme si všech vojakov, ktorí počas existencie Ozbrojených sil SR zodpovedne plnili svoje úlohy,“ uvedl ve svém projevu gen. Milan Maxim.

Se závěrečným projevem vystoupil místopředseda ČsOL a válečný veterán

br. brig. gen. Emil Boček, který mimo jiné řekl: „Připomínáme-li si dnes boj slovenských dobrovolníků z roku 1848, nezapomínejme na Čechy a Slovaky, kteří dovršili osvobození našich národů svým bojem v československých legiích a vzpomeňme i na ty, kteří museli v minulém století svěst opětovný boj za naši svobodu s dvěma totalitními režimy. Stále je mezi námi mnoho druhoválečných veteránů, jejichž hrdinství je nám příkladem. Mějme v úctě jejich odkaz, abychom byli svobody hodni i my.“

Přestože dnes nesdílí Češi a Slováci společný stát, společné vojenské tradice zůstávají, stejně jako úzká spolupráce obou armád v rámci novodobých misí. Naši vojáci byli bok po boku v Perském zálivu, na Balkáně a i dnes společně plní úkoly vyplývající ze současné bezpečnostní situace ve světě. Pevně věřím, že vzájemná vojenská spolupráce bude i nadále pevná a bude náležitě odrážet společnou bojovou tradici Čechů a Slováků.“ Jeho slova

se setkala s velmi srdečnou odezvou od zaplněného náměstí.

Následně do středu náměstí napochodovala čestná stráž s praporem ČsOL. Předseda ČsOL br. Pavel Budinský, br. Emil Boček a br. Tichomír Mirkovič předali náčelníku Generálního štábu OS SR gen. Milanu Maximovi spolu s dary Pamětní medaili ČsOL II. stupně za celoživotní práci v řadách československé a slovenské armády, za prosazování legionářských tradic a prohlubování vzájemné spolupráce České a Slovenské republiky.

Na závěr oslav účastníci slavnostního shromáždění položili květinové dary k památníku dobrovolníků výprav z let 1849–1849 u Prietržské cesty. Účast nejvyšších představitelů ČsOL na Dni ozbrojených sil Slovenské republiky a její srdečné přijetí nejlépe dokreslilo trvajícím účtu k společné vojenské tradici Čechů a Slováků.

text br. Jiří Filip,
foto ses. Zuzana Palová

Na Dukle a ve Svidníku si připomněli 71. výročí Karpatsko-dukelské operace

V úterý 6. října si v Dukelském průsmyku připomněli pamětníci, politici i široká veřejnost 71. výročí jedné z největších bitev, která se na území Československa odehrála během druhé světové války.

Na mlhou zahalené košické letišti přistál vládní speciál s českou delegací vedenou náměstkyní ministra obrany paní Alenou Netolickou v brzkých ranních hodinách. Delegace se následně auty přesunula k 110 km vzdálenému památníku 1. čs. armádního sboru, kde již bylo vše připraveno k pietnímu aktu. Slovenská republika zde měla zastoupení nejvyšší – pietního aktu se u památníku zúčastnil slovenský prezident Andrej Kiska, premiér Robert Fico a náčelník Generálního štábu OS SR gen. Milan Maxim.

Po položení věnců následovaly krátké proslovy, během kterých k početnému publiku promluvil prezident Kiska, premiér Fico a místopředseda Ústřední rady Slovenského svazu protifašistických bojovníků Juraj Drotár. Následovaly bohoslužby za padlé, evangelickou pronesl pplk. Marián Bodolló a katolickou Ivan Bojčuk. Součástí pietního aktu bylo i předání vyznamenání Slovenské republiky v rámci 70. výročí konce války, které z rukou zástupce Ministerstva obrany SR obdrželo dvanáct válečných veteránů. Delegace se poté přesunula do nedalekého

Svidníku, kde se uskutečnil pietní akt u památníku Ludvíka Svobody, čestného občana města, který se svými jednotkami zachránil před 71 lety občany Svidníku před vyhladověním.

Po položení věnců, kterých se účastnily i děti z místní mateřské školy, následovaly proslovy, tentokrát z úst zástupců české delegace. Od řečnického pultu promluvila paní Alena Netolická i zástupce ČsOL brig. gen. Emil Boček. „Dovolte mi, abych jménem Československé obce legionářské vyjádřil velký dík za to, jak slovenský národ pečuje o uchování památky na ty, kteří obětovaly v boji s nacismem své životy v rámci Karpatsko-dukelské operace. Nás, příslušníků československých zahraničních jednotek, kteří jsme měli to štěstí válku přežít, postupně ubývá. Jsme však stále hrdými svědky toho, že na naše padlé kamarády se dnes nezapomíná a jak věřím, nikdy nezapomene,“ uvedl br. Boček ve svém proslovu. Krátce pohovořil i primátor Svidníku pan Ján Holedňák a pak již, stejně jako u dukelského památníku, proběhlo předání vyznamenání v rámci oslav 70 let od konce války. Tentokrát

se jednalo o vyznamenání udělované Českou republikou a přečtení rozkazu se ujal brig. gen. Zdeněk Jakůbek, který následně předal ocenění deseti válečným veteránům.

Poslední pietní akt se uskutečnil u nedalekého památníku sovětským vojákům, kde byly nejprve položeny věnce a pak k přítomným promluvili velvyslanec Ruské federace na Slovensku pan Alexej Fedorov a přednosta okresního úřadu Svidník pan Jozef Baslár. Po pravoslavné modlitbě, kterou přednesl kpt. Vladimír Varga, zazněla večerka, která ukončila pietní akty k 71. výročí Karpatsko-dukelské operace.

ses. Marcela Volfová

Josefov si připomněl 100. výročí bojů v Haliči a u Arrasu

Ve spolupráci s Ochránci památek pevnosti Josefov Ravelin No. XIV a pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje uspořádala Čs. obec legionářská poslední zářijový víkend Expo militaria – mezinárodní setkání klubů vojenské historie a zájmových spolků – v jehož rámci se uskutečnily dvě bojové ukázky u příležitosti 100. výročí bojů v Haliči a u Arrasu.

V pevnosti Josefov se během víkendu sešlo na 28 klubů vojenské historie a zájmových spolků prezentujících období od roku 1618 až po současnost. V pevnosti tak vyrostl rozmanitý tábor, ve kterém mohla veřejnost spatřit jak vojáky z dob napoleonských válek, tak druhoválečnou polní kuchyni či tábor čs. jednotek ve Velké Británii. Cestu na Expo militaria si během víkendu našlo na 700 platících diváků, které uvnitř pevnosti čekal bohatý program, který zahrnoval odborné přednášky, tematické expozice či prohlídky pevnosti. Vrcholem programu byl nedělní dělostřelecký mítink, který zahrnoval ukázkou střelby z děl z dob třicetileté války až po děla z období druhé světové války.

Největším lákadlem pro veřejnost však byly rekonstrukce dvou bitev z roku 1915, a to bitvy v Haliči a bitvy u Arrasu. Obě rekonstrukce se uskutečnily v sobotu 26. září 2015 v pláni za pevností a byly veřejnosti přístupné zcela zdarma. První ukázkou byla rekonstrukce bojů v Haliči, kde se ocitly jednotky rakousko-uherské armády na straně jedné a ruské armády a čs. legionářů na straně druhé. Bitva se uskutečnila ve dnech 23. srpna až 11. září roku 1915 a jednalo se o ofenzivu ruské armády. Během této bitvy utrpěla rakousko-uherská

armáda značné ztráty a ruská armáda zahájila postup k hranicím české země. Rekonstrukce bitvy začala v 10 hodin a za doprovodného komentáře moderátora akce br. Zdeňka Špitálního, který divákům podal nejen informace o průběhu boje, ale i zajímavosti týkající se výzbroje a výstroje jednotek, probíhal boj, který byl doplněn i výbuchy.

O čtyři hodiny později se pláň proměnila z Haliče na francouzský Arras

a proti sobě se postavily jednotky německé armády a francouzské armády, jejíž součástí byla i rota „Nazdar“ – skupina čs. legionářů ve Francii. Rota „Nazdar“ vznikla k poslednímu srpnovému dni roku 1914 a byla složená z československých dobrovolníků a krajánek. Slavnostní přísaha složila rota „Nazdar“ 12. října stejného roku v Bayone, kam byla poslána na dvouměsíční výcvik. Rota působila jako

součástí Cizinecké legie a proslavila se právě v bitvě u Arrasu, která se odehrála 9. května 1915. Rota „Nazdar“ i přes velké ztráty dobila tři německé linie zákopů. Po bitvě však rota „Nazdar“ přestala existovat, neboť ji zůstalo jen několik bojeschopných mužů, kteří byli posláni rozmístěni do několika jednotek Cizinecké legie. Ukázkou plnou pyrotechnických efektů a opět s doprovodným komentářem sledovalo několik set

diváků, kteří výkon účastníků na konci odměnili potleskem. Obě ukázky i celé Expo militaria se setkala s nadšením nejen návštěvníků, ale i účastníků, kteří si celou akci dle svých slov užili. Všichni si pochvalovali nejen dobrou organizaci a zajímavý program, ale i vydařené počasí, které netradičnímu víkendu přálo.

ses. Marcela Volfová

Západní fronta a čs. legionáři – Terron 1918

V letošním roce pokračují připomínky 100. výročí bojů první světové války. Nepřipomínáme si však jen obrovské a kruté bitevní vravy, politické snahy a obstrukce, ale i oběti obyčejných vojáků, prostých civilistů povolaných na válčiště do té doby největšího vojenského konfliktu světa. Ať již padli hrdinskou smrtí v první linii, nebo naprosto banálně a nešťastně.

Letos máme řadu událostí, od kterých právě uplynulo 100 let. Například od vstupu Itálie do války po boku Dohody, bitvy u Gorlice nebo od bitvy o Gallipoli. Pro rodící se Československo však měly klíčový vliv zejména bojové úspěchy čs. legionářů, a to jak na východní, balkánské, italské, ale i západní frontě. Právě západní frontě jsme věnovali vojensko-historickou akci „Západní fronta a čs. legionáři“, která proběhla v sobotu 31. října 2015 v Hodoníně. Připomínka se dotkla jak před půlrokem uplynulého 100. výročí bitvy u Arrasu, kde se vyznamenali příslušníci roty „Nazdar“, tak i bojů čs. legionářů na západní frontě v letech následujících (nejprve v řadách Cizinecké legie a posléze ve stavech čs. brigády ve Francii).

S ohledem na aktuální roční období jsme raději zvolili boje z podzimu 1918, než květnovou vravu bojiště poblíž Arrasu. Takřka v den 97. výročí bitvy u Terronu byla v prostorách mezi Masarykovým muzeem v Hodoníně a Státním okresním archivem Hodonín ztvárněna právě tato bojová akce, která vyústila vítězstvím 21. čs. střeleckého pluku. Jednalo se o bojovou operaci, která přes složitý vývoj bojové situace pomohla ke konečnému pádu skomirajících centrálních mocností. Přestože se boje v trojúhelníku Terron-sur-Aisne – Vouziers – Chestres svým významem takřka vyrovnaly slavné bitvě u Zborova, zůstaly dlouhou dobu v jejím stínu. Naše akce napomohla k oživení historické paměti a připomínce řady obětí těchto krutých bojů.

Kromě bojové ukázky „Terron 1918“, která začala v 14:00, mohli návštěvníci v průběhu odpoledne zhlédnout dobové vojenské tábory s výstavkami výstroje a výzbroje čs. legionářů, ale i německých vojáků z časů první světové války. Ukázkou uniform čs. legií ve Francii utvořily jak stejnojmenné rotu „Nazdar“, tak i 21. čs. střeleckého pluku.

Jako doplňkovou jsme zvolili výstavku zbraní, výstroje a dalších artefaktů prvorepublikové armády, která se k odkazu čs. legií hrdě hlásila a byla na jejich ideálech postavena, stejně jako masarykovská první republika. „Bez Sokola by nebylo legií, bez legií by nebylo Československa.“ Citát hodonínského rodáka, našeho prvního

prezidenta, „Tatička“ T. G. Masaryka snad mluví za vše. V Masarykově muzeu byla po dobu konání akce přístupná výstava „Hodonín v letech 1913–1918, město za starosty Fritze Redlicha“. Akce „Západní fronta a čs. legionáři“ navázala na tradiční připomínku 97. výročí vzniku samostatného Československa, která proběhla 27. října 2015 u sochy T. G. Masaryka a fragmentu původního prvorepublikového pomníku čs. legionářům na náměstí 17. listopadu v Hodoníně a jejímž důstojnému průběhu jsme rovněž přispěli svou účastí v uniformách čs. legií a prvorepublikové armády.

Na sobotní bojovou ukázkou nám vyšlo velmi přívětivé podzimní počasí, žádný účastník ani divák nebyl při ukázce zraněn, takže můžeme být spokojeni a doufat, že se divákům bojová ukázka líbila. Za pomoc a ochotu při organizaci akce děkujeme zejména bratrům z jednoty ČsOL Mladá Boleslav, Hradec Králové a Praha 3.

**Za pořadatelský kolektiv
br. Lukáš Lexa,
předseda Jednoty ČsOL v Hodoníně**

Prapor zabezpečení Velitelství výcviku na návštěvě VHÚ

První listopadové úterý poctilo Vojenský historický ústav v Praze svoji návštěvou několik členů Praporu zabezpečení Velitelství výcviku, který nosí v čestném názvu jméno Ladislava Preiningera, legionáře, člena slavné roty „Nazdar“ a odbojové organizace Obrana národa, který byl popraven nacisty 1. října 1941.

Právě na VHÚ v Praze začal v roce 2013 příběh, který spojil jméno Ladislava Preiningera s Praporem zabezpečení z Vyškova. Na Vojenský historický ústav tehdy přišla žádost z Vyškova o pomoc s výběrem některého z legionářů, jehož jméno by mohl nosit právě Prapor zabezpečení. Ze tří možností si Prapor zabezpečení vybral jméno Ladislava Preiningera, který byl ve Vyškově v roce 1938 velitelem. V rámci oslav konce 2. světové války byl 8. května 2014 oficiálně předán čestný název Praporu zabezpečení Velitelství výcviku prezidentem republiky Milošem Zemanem. Od této doby se členové praporu pravidelně účastní všech piet spojených s Ladislavem Preiningerem. V den výročí narození i v den výročí popravy, tedy 2. července a 1. října, se scházejí u pamětní desky na Preiningerově domě, aby zde položili věnec a uctili tak památku legionáře, jehož život zhasl na popravišti v ruzyňských kasárnách. Navíc v den

výročí popravy jezdí členové Praporu zabezpečení do kostela svatého Fabiána a Šebestiána v Praze-Liboci, kde se každoročně koná mše za popravené odbojáře.

Není proto překvapením, že jsou členové Praporu zabezpečení v úzkém kontaktu s rodinou Ladislava Preiningera, kterou letos celkem dvakrát pozvali na návštěvu do Vyškova.

Při první návštěvě koncem května Prapor zabezpečení přivítal vnuka Ladislava Preiningera a člena Jednoty ČsOL v Praze 3 br. Jana Jirsu, který přijel i se synem. Při druhé návštěvě začátkem srpna už do Vyškova přijela početnější skupina Preiningerových potomků – kromě br. Jirsy, který sebou tentokrát vzal dceru, přijala pozvání i vnučka Ladislava Preiningera,

herečka Veronika Freimanová, kterou do Vyškova doprovodil manžel Vladimír Bouček. Během dvou denní návštěvy, kdy rodině dělal průvodce jak velitel Praporu zabezpečení pplk. Jan Bouda, tak starosta Vyškova Karel Goldemund, čekal na vzácné hosty bohatý program, během kterého si prohlédli areál kasáren a seznámili se nejen s Praporem zabezpečení, ale i s vojenskou technikou. Na oplátku pozval br. Jirsa členy Praporu zabezpečení do Prahy, kde jim mj. na VHÚ zařídil komentovanou prohlídku muzea, kde se role průvodce ujal další člen Jednoty Praha 3 br. Zdeněk Špitálník. Členové praporu si s velkým zájmem prohlédli nejen současnou výstavu „V zákopech první světové války“, ale i stále expozice muzea a se zaujetím poslouchali výklad br. Špitálníka,

kteří velmi ochotně zodpovídal dotazy vojáků na některé vystavované exponáty. Na závěr poděkoval velitel Praporu zabezpečení pplk. Jan Bouda br. Špitálníkovi a br. Jirslovi za zajímavé a příjemné strávené dopoledne a vyjádřil přání dalšího společného setkání.

ses. Marcela Volfová

Prostějovští výsadkáři si připomněli operaci Pouštní bouře

V pátek dopoledne se do prostějovských kasáren sjeli bývalí vojáci základní služby, ale i bývalí a současní vojáci z povolání, kteří zde sloužili před 25 lety. Jejich cesta k mateřskému útvaru nebyla náhodná.

Spolek Červené barety společně s velitelem 601. skss právě tyto „kluky“ pozval do kasáren, aby si zde připomenuli událost před 25 lety.

Právě tito výsadkáři tehdy jako vojáci poprvé od ukončení 2. světové války byli nasazeni jako součást strážní roty protichemické jednotky v operaci Pouštní bouře. „Chtěli jsme si připomenout tuto událost a ocenit pamětním odznakem - dekorací pozvané hosty a vojáky strážní roty, kteří tenkrát dobrovolně odjžděli do Perského zálivu pod mandátem OSN,“ objasnil význam události předseda spolku Jindřich Starý.

Symbolicky se na síni tradic VÚ 8280 sešlo zhruba 40 procent této jednotky. Pozvání přijali a osobně se zúčastnili i pozvaní hosté, mezi něž

patřil i tehdejší náčelník štábu protichemické jednotky plk. v. v. Vladimír Braun, nebo bývalý velitel 22. výsadkové brigády plk. v. v. Jiří Hudský, který tuto strážní jednotku připravoval a vysílal. Nechyběl ani současný

ředitel ředitelství řízení speciálních sil plk. Karel Řehka a samozřejmě i stávající nově zvolený předseda klubu výsadkových veteránů Prostějov plk. v. v. František Stavný, který vojenskému útvaru rovněž v minulosti velel.

„Jsme rádi, že pozvání přijali i primátorka Statutárního města Prostějov RNDr. Alena Rašková a její předchůdce a čestný člen klubu výsadkových veteránů Miroslav Pišťák. Je důležité si uvědomit, že se psal rok 1990, byli jsme součástí České a Slovenské federativní republiky a existovala vojenská základní služba,“ konstatoval Jindřich Starý.

Součástí tohoto vzpomínkového setkání byl i křest pamětního odznaku na stuze. Křtitelem se stal tehdejší velitel čtyř strážních rot, pozdější velitel 601. skss a ředitel vojenského zpravodajství genpor. v zál. Ondřej Páleník.

Celé vzpomínkové setkání se neslo v ohromné přátelské atmosféře, které

neformálně pokračovalo společným obědem, posezením a debatami i v odpoledních a večerních hodinách.

Zahájení operace „Pouštní bouře“ a tehdejší nasazení čs. vojáků

V srpnu 1990 okupoval irácký režim Saddáma Husajna sousední Kuvajt. Rada bezpečnosti OSN schválila celkem dvanáct rezolucí, odsuzujících zákeřnou a násilnou okupaci Kuvajtu. Na základě této nebyvalé shody členů Rady bezpečnosti OSN vznikla vojenská koalice dvaceti osmi států. Cílem koaliční vojenské operace „Pouštní štít“

bylo přinucení iráckých vojsk opustit Kuvajt.

Dne 23. září 1990 souhlasil parlament České a Slovenské federativní republiky s vysláním protichemické jednotky do Perského zálivu v rámci této spojenecké koalice. Velitelem byl jmenován plukovník Ing. Ján Valo. Během dvou měsíců byl kontingent vybrán a připraven. Vojáci z povolání tvořili

56%, zbytek stavu pak vojáci základní služby, přechodně převedení do další služby.

Koncem listopadu byla jednotka o 169 osobách připravena k nasazení. Jednotku tvořily tři protichemické odřady, zdravotnický odřad, rota týlového a technického zabezpečení, strážní rota, spojovací četa a skupina učitelů protichemického zabezpečení

a chemického materiálu. Jednotka byla vybavena na svou dobu moderními prostředky protichemické ochrany a chemického a radičního průzkumu. V prosinci přepravily jednotku i s technikou a speciálním vybavením třinácti lety americké letouny C-5 Galaxy do Saudské Arábie. Na Štědří den 1990 zaujala čs. jednotka pozici v severní části Saudské Arábie asi 35-45 kilometrů od kuvajtských a iráckých hranic, v poušti poblíž města Hafr El Batin.

Irák měl nejpozději do 15. ledna 1991 v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 673 opustit okupovaná území Kuvajtu. Podmínky rezoluce ale nesplnil, a tak 17. ledna 1991 krátce po půlnoci zahájila koaliční vojska operaci „Pouštní bouře“ leteckými útoky na cíle v Iráku a 24. února 1991 pozemní ofenzívou, která skončila rychlým vítězstvím již o čtyři dny později.

Československá jednotka se úspěšně zúčastnila plnění úkolů při chemickém průzkumu a zajištění koaličních vojsk jak v počáteční fázi, tak i při postupu do Kuvajtu. Jednotka ukončila svůj postup jižně od hlavního města Kuvajtu. Kromě úkolů při poskytování protichemické ochrany koaličních vojsk jednotka posílená v únoru 1991 o 37 výsadkářů zajišťovala obnovení činnosti a poskytovala ochranu československého velvyslanectví v Kuvajtu. V průběhu mise tragicky zahynul 18. ledna 1991 četař Petr Šimonka (povýšený in memoriam na podporučíka) a další čtyři příslušníci se zranili.

Jednotka působila v Saudské Arábii a v Kuvajtu od 15. prosince 1990 do 22. dubna 1991, kdy se začala stahovat zpět do vlasti. Výstroj, výzbroj a techniku odkoupilo Království Saudské Arábie, které hradilo náklady na vyslání jednotky.

Jednalo se o první bojové vystoupení československé armády od konce druhé světové války. Toto úspěšné nasazení položilo základy moderních vojenských tradic armády ČR.

text a foto Michal Mucha

Bitva o Kyjev a boje na pravobřežní Ukrajině

Před 72 lety se čs. vojáci účastnili osvobození města Kyjeva, které bylo před rokem 1941 hlavním městem Ukrajinské sovětské socialistické republiky, jež byla součástí Sovětského svazu. Účastí na osvobození Kyjeva se tak 1. čs. samostatná brigáda v SSSR stala jedinou československou jednotkou, která v čase druhé světové války osvobodila hlavní město.

Po úspěšném bojovém nasazení 1. čs. samostatného polního praporu v SSSR v prostoru osady Sokolovo bylo rozhodnuto o přesunu jednotky do města Novochoopersk ve Voroněžské oblasti středního Ruska, kde mělo dojít k reorganizaci na 1. čs. samostatnou brigádu v SSSR.

Nakonec se jednotka, v které velel Ludvík Svoboda, skládala ze dvou pěších a jednoho tankového praporu, dále dvou dělostřeleckých oddílů, jedné baterie protiletadlových kanónů (tzv. zenitek) a roty velkorážných kulometů proti letadlům. Celkem jednotku tvořilo 105 důstojníků, 27 rotmistrů, 876 poddůstojníků, 2 116 vojinů a 172 příslušníků Rudé armády. Mezi příslušníky brigády převažovali podkarpatsí Rusini. Jejich cesta nebyla jednoduchá, nejdříve ilegálně opustili z obav před maďarskou perzekucí Podkarpatskou Rus a přešli do SSSR. Zde byli odsouzeni za nezákonné překročení hranice a tak se dostali do sovětských pracovních táborů. Poté jim bylo díky Heliodoru Pikovi

umožněno vstoupit do jednotky. Dále zde byli zastoupeni Češi, Slováci, Němci, Rusové, Maďari a další národnosti. S jednotkou na frontu dne 30. září odjíždělo také 82 žen.

První ztráty z řad příslušníků brigády zaznamenáváme již v době přesunu jednotky na frontu. Dne 12. října 1943 byl nepřátelským letectvem v prostoru železniční stanice Jachnovščina napaden transport, kterým se přepravovali příslušníci 1. dělostřeleckého pluku. Při náletu zahynulo 57 vojáků. Podobně mohl dopadnout transport, který na frontu vzl tankový prapor. Hlídky na lokomotivě ve složení Antonín Fuks a Vasil Jovbak našťastí letoun v čas upozorovala. Strojvedoucí tak měl dostatek času vlak zastavit. Bomby dopadly zhruba 200m před vlak a pouze poškodily

železniční svršek. Trať se podařilo příslušníkům tankového praporu svépomocí opravit.

Vlastní bitva o hlavní město Ukrajiny – Kyjev – proběhla ve dnech 5.–6. listopadu. Útok brigády byl rozpracován do pěti postupných cílů. Prvním byl jižní okraj lesa jižně od dětského sanatoria, druhým sovchoz a kóta 173,6 na okraji Kyjeva, třetím barákový tábor Syrec, čtvrtým železniční trať severozápadně od kinozávodu a posledním postupným cílem bylo armádní učiliště ve středu města. Vzdálenost mezi východištěm k útoku a posledním postupným cílem byla 10 kilometrů.

Po dělostřelecké přípravě dne 5. listopadu vyrazily československé jednotky do útoku a již ve třináct hodin dosáhly třetího postupného cíle. O půl sedmé byl zdolán poslední postupný cíl. Po jeho dosažení se jednotky zakopaly a vytvořily kruhovou obranu.

Když nepřátelské jednotky zjistily, že jim tanky Rudé armády postupně odřezávají všechny ústupové cesty, snažily se za každou cenu opustit

město. Proto velitel 38. armády generálporučík Kiril Semjonovič Moskalenko nařídil naši brigádě pokračovat v útoku. Na základě tohoto rozkazu vyrazil ve dvě hodiny ráno dne 6. listopadu čs. tankový prapor do dalšího útoku. Právě jeho úkolem bylo nepříteli odříznout ústupové cesty. Tento úkol se našim tankistům podařilo splnit a kolem sedmé hodiny 6. listopadu ráno dosáhli břehu řeky Dněpr.

V průběhu osvobození Kyjeva naše brigáda zapálila jedno letadlo, zničila šest kusů nepřátelské obrněné techniky, sedm aut s vojskem, čtyři dělostřelecké baterie a přes padesát polních opevnění, dále přes čtyřicet těžkých a přes dvacet lehkých kulometů. Dle válečného deníku vojáci brigády pobili 680 vojáků a 11 zajali. Ztráty 1. čs. brigády byly nepoměrně menší: 30 padlých a 77 osob zraněných. Jednotka ze svého stavu odepsala 3 koně, 5 povozů, 3 auta, jeden motocykl, 4 tanky, 33 pušek, 7 samopalů a jeden lehký kulomet.

Za boje o Kyjev udělil Nejvyšší sověť SSSR brigádě Rád Suvorova II. stupně a Rád Bohdana Chmelnického I. stupně a třem příslušníkům čs. brigády titul

Hrdina Sovětského svazu. Jednalo se o Josefa Buršíka, Antonína Sochora a Richarda Tesaříka. Vladimír Janko a Sergej Petras byli vyznamenáni druhým nejvyšším sovětským vyznamenáním Řádem Lenina. Dále bylo příslušníkům brigády uděleno 139 sovětských řádů a medailí.

Prezident Edvard Beneš v prosinci

1943 v Moskvě dekoroval bojovou zástavu brigády Československým válečným křížem z roku 1939 a československou medailí Za chrabrost. V druhé polovině roku 1944 bylo za boje u Kyjeva a na pravobřežní Ukrajině vyznamenáno Československým válečným křížem z roku 1939 celkem 295 příslušníků brigády.

Již druhý den po osvobození Kyjeva byla brigáda přemístěna do Vasilkova vzdáleného asi 30 kilometrů od Kyjeva, kde zaujala obranu na řece Stugni. Jednotka se nacházela ve druhém sledu sovětské obrany. Tehdy byla z brigády vyčleněna pro podporu útoku 51. sboru na Černachov kombinovaná skupina, která byla složená z tanků, obrněných automobilů, roty samopalníků a čtyř ženistů. Kombinované jednotce se podařilo osadu brzy obsadit a 10. listopadu se vrátila zpět k Vasilkovu.

Od 12. listopadu až do 29. prosince brigáda prodělala obranné boje v prostoru osad Vasilkov a Fastov s úkolem nedovolit nepříteli proniknout ke Kyjevu. Během těchto bojů padlo 37 vojáků a dalších 29 bylo zraněno. Naopak brigáda způsobila nepříteli velmi citelné ztráty. Z boje vyřadila 400 nepřátelských vojáků a zničila nejméně pět dělostřeleckých baterií.

Dne 30. prosince brigáda zahájila útok na nepřitelem silně opevněnou vesnici Ruda. Přestože byl nepřítel

na ústupu, úporně se bránil. Nejtěžší boje se rozpoutaly o místní cukrovar. Ve večerních hodinách pak jednotky brigády spolu s Rudou armádou začaly pronásledovat nepřítele ve směru k řece Ros, vzdálené necelých pět kilometrů od Bílé Cerkve. K útoku na tuto osadu došlo následujícího dne. Naše jednotky zde opět narazily na dokonale připravenou nepřátelskou obranu. Nepřátelští ženisté zde dokonce strhli mlýnské hráze a tak se řeka přes velké mrazy rozlila z koryta a na některých místech dosahovala až stometrové šířky. Naším ženistům se podařilo vytvořit několik přechodů, ale těžké zbraně se přes všechno úsilí nepodařilo na druhý břeh dostat. Osadu se našim vojákům podařilo definitivně osvobodit až 4. ledna 1944.

Od 17. ledna do 26. ledna 1944 zaujala jednotka pozici na severním břehu Horního Tikiče. Protože se Němcům podařilo u Ostrožan proniknout přes řeku Horní Tikič, byl 19. ledna zahájen útok s cílem předmostí zničit a nepřítele zastavit. Bojovalo se ve dne v noci. Němci se pokoušeli prorazit a nasadili do protiútoků na Buzovku celou divizi, kterou podporovalo 120 tanků. Útok byl odražen a 23. ledna bylo čs. jednotkami spolu s Rudou armádou úspěšně napadeno nepřátelské uskupení v Ostrožanech, kde nepřítel ztratil podstatnou část svého mechanizovaného pluku.

Po těchto bojích byla brigáda přesunuta do prostoru Zaškova, kde do 5. února 1944 spolu s 50. střeleckou divizí odrážela četné nepřátelské útoky. V té době se totiž jednotkám 1. a 2. ukrajinského frontu podařilo obklíčit nepřítele v prostoru korsunševčenkovského kotle. Podíl na tomto úspěchu měla také 1. čs. brigáda, které se podařilo na svém úseku udržet vnější obklíčující kruh.

Následně byla jednotka stažena do druhého obranného pásma, kde zůstala až do poloviny března, kdy byl vydán rozkaz k přesunu na Volyň.

Roman Štěr,
archivář Národního archivu

REPUBLIKA
ČESKOSLOVENSKÁ

Za osobní statočnost před nepřítelem, osvědčená
v boji za oslobodění republiky Československé z nepří-
telského obsazení udělujem

PRAPORU 1. ČS. SAMOSTATNÉ BRIGÁDY V S. S. S. R.

československou medaili za chrabrost.

Edvard Beneš
prezident republiky

Dňa 8. listopadu 1943.

č. 720.

100. výročí prohlášení komitétu

Boj za samostatný stát zahájil Tomáš Garrigue Masaryk v květnu 1915 ve Švýcarsku vydáním memoranda Independent Bohemia (Nezávislé Čechy), které adresoval britské a francouzské vládě. U příležitosti oslav 500. výročí upálení Mistra Jana Husa na univerzitě v Ženevě vystoupil Masaryk dne 6. července 1915 s projevem, ve kterém veřejně vyhlásil odboj proti habsburské monarchii.

V zahraničí se mohl opírat o okruh svých nejbližších spolupracovníků, jako například Lva Sychravu, který od srpna vydával v Ženevě periodikum Československou samostatnost, nebo Edvarda Beneše, který proto počátkem září 1915 odešel do exilu. Morálně a finančně podporovaly Masarykovu zahraniční akci početné krajanské spolky v USA, Rusku, Francii, Británii a Švýcarsku.

V říjnu 1915 byl v Paříži založen první politický orgán zahraničního odboje Český komitét zahraniční a náš zahraniční odboj pracoval již ve třech zemích. Masaryk, jako vedoucí představitel

odboje, se přestěhoval do Londýna, kde od října 1915 působil jako univerzitní profesor slovanských studií. Beneš se ujal vedení propagační, tiskové a politické činnosti v Paříži a exilová centrála v neutrální švýcarské Ženevě sloužila především k zabezpečení kontaktu s domácí Maffii.

Od počátku ve své státoprávní koncepci počítal Masaryk s připojením části uherského území obývané Slováky, kteří čelili tvrdé maďarizaci, a tudíž se jevil jako logické. Dne 22. října 1915 zástupci předních českých a slovenských exulantských spolků v USA

Na konci roku 1915 se intenzivně zapojil do odbojové práce slovenský hvězdár a francouzský válečný pilot Milan Rastislav Štefánik. Na základě jeho iniciativy byl pařížský výbor Komitétu v únoru 1916 transformován na Národní radu zemí českých, záhy

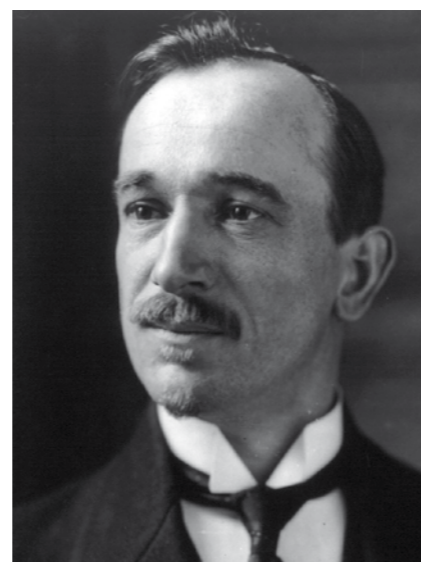
Milan Rastislav Štefánik

Tomáš Garrigue Masaryk při promýšlení budoucího uspořádání Evropy

uzavřeli v Clevelandu dohodu o vytvoření společného federálního státu.

Český komitét zahraniční vydal 14. listopadu 1915 prohlášení, kterým vyhlášoval otevřený boj Rakousko-Uhersku. Jádrem prohlášení bylo konstatování, že federalizace a přeměna Rakousko-Uherska na svazek svobodných národů jsou nemožné. Podepsali jej Tomáš Garrigue Masaryk, Josef Dürich, Bohumil Čermák, Bohdan Pavlů, Ludvík Fischer, Albert Mamatey a další, a bylo zveřejněno ve Velké Británii, Francii, Švýcarsku, Rusku a USA.

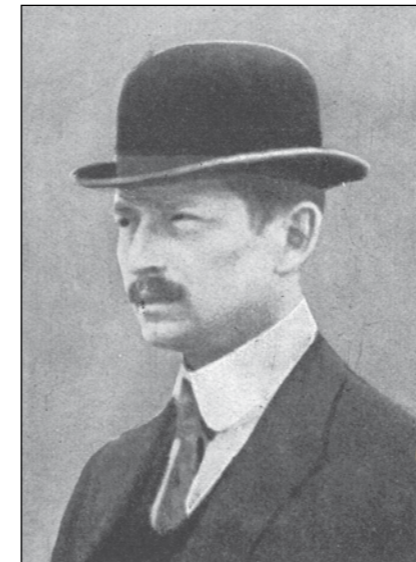

Edvard Beneš

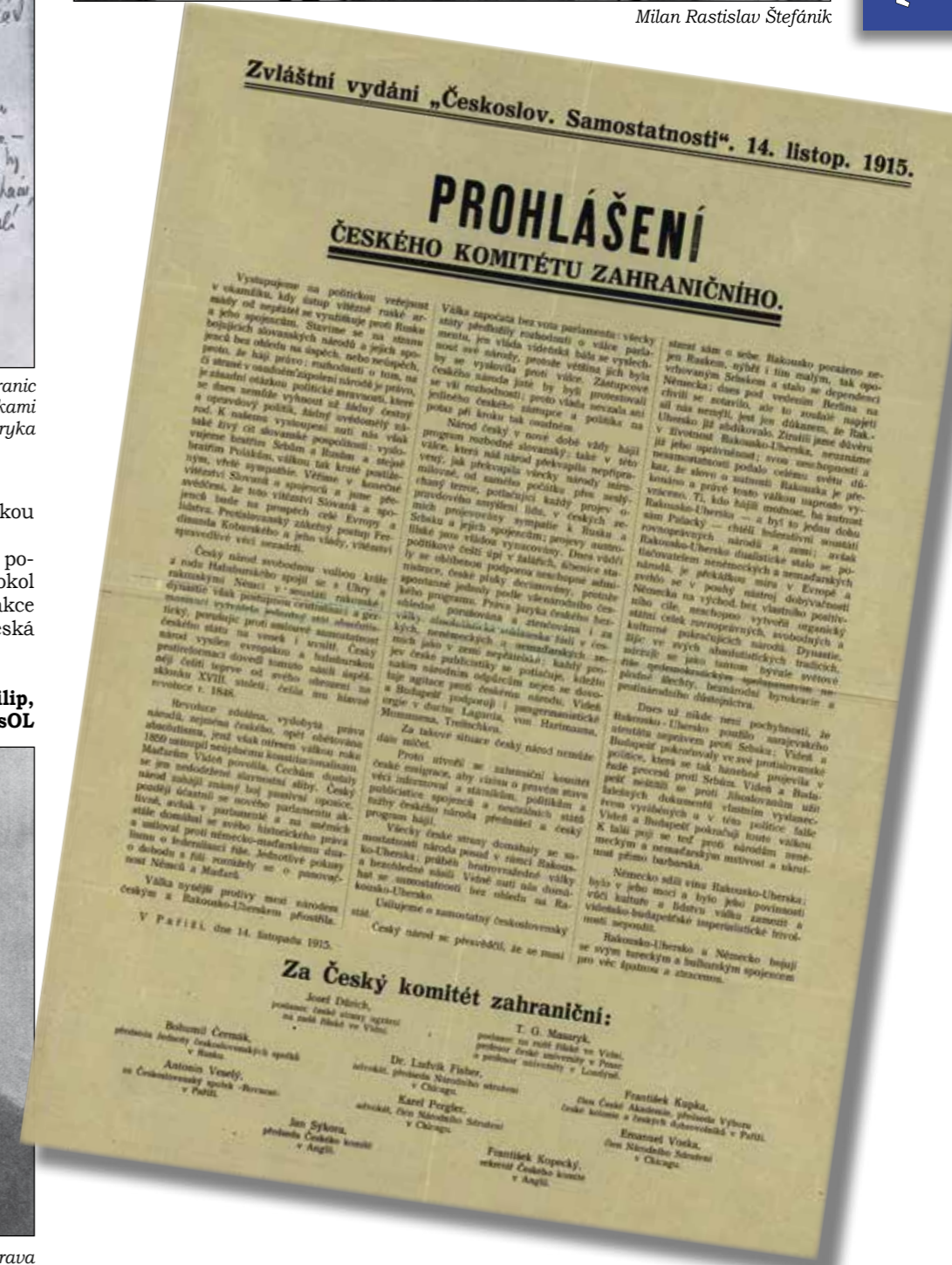
přejmenovanou na Československou národní radu.

Koncem listopadu 1915 byla pro pozezení v kontaktu na americký Sokol a podporu Masarykovy zahraniční akce úřady zakázána a rozpuštěna Česká obec sokolská.

Připravil br. Jiří Filip, foto archiv ČSOL

Lev Sychrava

Legionáři mají pomník už i v Tokiu

V pátek 5. prosince byl za přítomnosti české delegace, kterou vedl ministr obrany Martin Stropnický, odhalen pomník pěti československým legionářům, kteří zemřeli v Japonských nemocnicích na následky svých válečných zranění nebo při návratu do vlasti v letech 1918 a 1919. Jejich ostatky byly původně uloženy na hřbitově Aoyama, ale v roce 1999 byly přivezeny na katolický hřbitov Fuchu na okraji Tokia. Tam se je v roce 2012 podařilo českému zastupitelskému úřadu v Tokiu lokalizovat a díky odboru péče o válečné veterány Ministerstva obrany postavit pomník, který připomíná životy našich bratří, položené za svobodu naší vlasti.

se s archivními dokumenty o japonské intervenci na Sibiři a vztahu legií a japonské armády. Odpoledne pak navštívili památník a vojenské muzeum Yūshūkan, kde bylo zajímavé nahlédnout na japonský pohled zejména na události druhé světové války

K důstojnému průběhu slavnostního aktu odhalení nového pomníku, které osobně provedli ministr obrany Martin Stropnický a poslankyně Jana Černochová, dopomohli i naši bratři z jednoty Praha 3, kteří stáli čestnou stráž v dobových „vladivostockých“ uniformách, tedy ve stejnokrojích, kterými byli naši bratři vystrojeni zejména při návratu do vlasti. Tajemník ČsOL br. Milan Mojžíš pak ještě na místě přednesl řeč, kterou připomněl symboliku přítomnosti současného ministra obrany u legionářského hrobu. Pohřbu jednoho z bratrů Karla Knytla se totiž 19. října 1918, tedy v předvečer vzniku samostatné Republiky Československé, účastnil tehdejší ministr války Milan Rastislav Štefánik, který nad jeho rakvi pronesl projev.

Emanuela Javorského, Karla Knytla, Rudolfa Maixnera, Adama Vlašice a Františka Kasu, čtyři Čechy a jednoho Slováka, kteří zemřeli daleko od domova a jejichž ostatky spočinuly v Zemi vycházejícího slunce, teď díky koordinované činnosti celé řady institucí na hřbitově Fuchu v Tokiu připomíná pomník s jejich jmény, za což jménem ČsOL všem zúčastněným děkujeme.

Česká politická reprezentace, která se odhalení pomníku zúčastnila, měla dále na programu několik jednání se svými japonskými protějšky. Bratři legionáři spolu s ředitelem VHÚ plk. Alešem Knížkem a pracovníky MO navštívili The National Institute for Defence Studies Japan, což je japonská obdoba Vojenského historického ústavu, kde měli možnost seznámit

v Tichomoří, v podvečerních hodinách ještě svatyni Asakuusa Sensoji a recepce na Velvyslanectví České republiky v Tokiu, které našim bratrům po dobu jejich pobytu v Japonsku poskytlo střechu nad hlavou a průvodce. I jim patří velký dík za organizaci na místě.

br. Miloš Borovička

LEGIE

1914 - 2014
100 LET LEGIÍ

BRANNÝ ZÁVOD PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

Autor akvarelu: malíř a legionář František Kupka (1871–1957); Jízdní důstojník 21. střeleckého pluku čs. legií ve Francii; (kolem 1918).

Autor akvarelu: malíř a legionář Břetislav Bartoš (1893–1926); Příslušník čs. legií v Itálii; (1918).

CELOSTÁTNÍ FINÁLE SOUTĚŽE

o Pohár Náčelníka Generálního štábu Armády České republiky se koná v Praze dne 14.6.2016.

OBLASTNÍ KOLA

Brno
ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA O KAZAŇ

ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA NA PIAVĚ

Olomouc
ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA U TERRONU

ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE SIBIŘSKÁ ANABÁZE

Pardubice
ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA U DOSS ALTO

ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA U BACHMAČE

Praha
ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA U ARRASU

ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE BITVA U ZBOROVA

Celostátní branný závod pro žáky středních škol. Oblastní kola se konají k připomínce významných bitev či událostí spojených s činností Československých legií, celostátní finále o Pohár Náčelníka Generálního štábu AČR proběhne v Praze dne 14.6.2016. Do finále postupují první dvě družstva z každého oblastního kola. Závody jsou připravovány v duchu vojenského výcviku našich legionářů v období 1. světové války. Každého závodu se v rámci doprovodných programů zúčastní členové klubů vojenské historie v dobových uniformách, vybraných pak příslušníci Armády ČR. Soutěží se o pohár vyrobený světoznámou firmou Egermann.

Autor akvarelu: malíř a legionář Jindřich Vlček (1885-1968); Československý obrněný vlak na kótě 1333 u Verchně-Udinská; (29. února 1920). Zimní výstroj legionáře v Rusku; (1918).

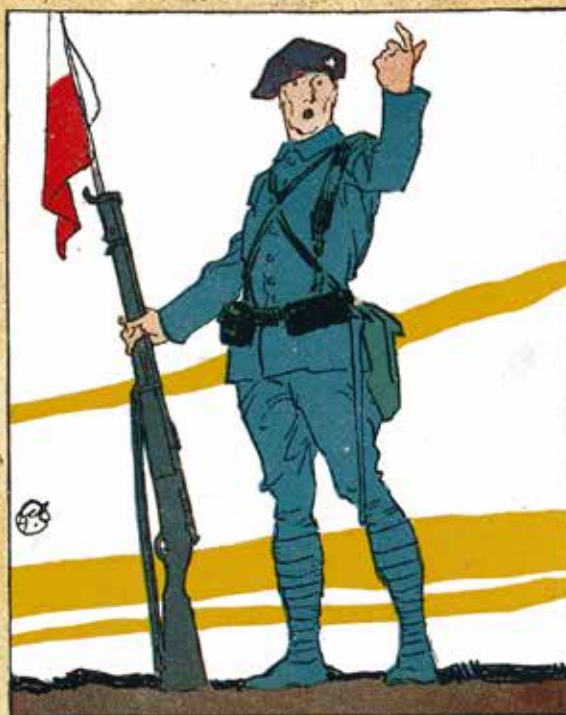
Vedoucí projektu: Ing. František Bobek
tel.: 734 315 626
www.soutezeproskoly.cz

Podpořte Legiovlak zasláním dárcovské SMS

Odešlete dárcovskou SMS ve tvaru
DMS LEGIE na telefonní číslo 87 777.
Cena DMS je 30 Kč, Nadační fond
Legie 100 obdrží 28,50 Kč.

Můžete přispívat také pravidelně
každý měsíc po dobu jednoho roku.
Stačí odeslat SMS ve tvaru DMS ROK
LEGIE na číslo 87 777 a každý měsíc
Vám bude automaticky odečtena
částka 30 Kč.

Více na www.darcovskasms.cz.

www.parkhotel-pruhonice.cz
www.restaurace-tarouca.cz

LEGIO VLAK

Československá obec legionářská a Nadační fond Legie 100 děkují všem svým partnerům, kteří se spolupodíleli na přípravě projektu Legiovlak a zasloužili se tak o jeho úspěšné putování rokem 2015, a rovněž všem návštěvníkům expozice, kteří ji v hojném počtu 80 000 zájemců na různých místech naší republiky zhlédli.

Příznivci Legiovlaku se pro rok 2016 mohou těšit na bohatou trasu, která je složena ze zastávek: Aš, Bruntál, Český Těšín, Domažlice, Cheb, Chomutov, **Karlovy Vary**, Kladno, Klatovy, Krnov, Kroměříž, **Olomouc**, Opava, **Ostrava**, Písek, **Plzeň**, Prostějov, Přerov, Příbram, Rokycany, Strakonice, Sušice, Teplice v Čechách, **Ústí nad Labem**.

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na shledanou v roce 2016!

Příběhy sbírkových předmětů VHÚ

Prapor Československé vojenské jednotky v SSSR

Československá jednotka v SSSR se začala postupně tvořit od roku 1942. Vyvrcholením náročného formování a výcviku bylo slavnostní předání bojového praporu 1. československému samostatnému praporu dne 27. ledna 1943 v Buzuluku. Velitel praporu plk. Ludvík Svoboda jej převzal od náčelníka Československé vojenské mise v SSSR plk. Heliadora Píky. Po předání následovala přehlídka jednotky a již 30. ledna odjela necelá tisícovka vojáků na frontu do oblasti Charkova. Během prvního bojového nasazení u Sokolova si hrstka Čechoslováků získala patřičné renomé. Prapor se později stal symbolem celého 1. československého armádního sboru v SSSR. Po válce byl předán do sbírek Vojenského historického ústavu Praha a příležitostně byl vynášen při nejvýznamnějších státních událostech.

Připravil
br. Zdeněk Špitálník

